

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu” Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 40. szám.

1934 október 7.

Hódolt a nemzet Kormányzója előtt . . .

Szeptember harmincadika. Gyönyörű napsütéses őszi nap. Mintha a legforróbb nyár tüzevel vetekednék. Vagy a szerető és hálás magyar szívek dobogását akarná felülmulni.

A *Nemzeti Munkahét* megnyitására ünnepélyes és beláthatatlan tömege. Másfélszázezer ember, akik ragyogó arccal, nyolcas sorokban, zászlók és táblák alatt vonulnak fel az ügető térre, hogy ünnepeljék az államfőt, vitéz *Horthy Miklós Kormányzó Urat* abból az alkalomból, hogy tizenöt évvel ezelőtt, mint az ujonnan alakult Nemzeti Hadsereg vezére a fővárosba bevonult s a közrendet s a meginduló nemzeti munkát és fejlődést biztosította.

A tizenötödik évforduló tulajdonképpen csak novemberben következik el, de a vidéki törvényhatóságok hódoló felirata s az a káprázatos és sokoldalú ünnepség, amely egyben a *Nemzeti Munkahét* megnyitása is volt, már ennek a jubileumnak a jegyében folyt le. Beláthatatlan sokaságú tömegek rajongó szeretete áradt a Kormányzó Ur felé, amikor a díszemelvényen megjelent és viharos lelkesedéssel ünnepelték magas személyét.

Az ünnepségek már kora reggel megkezdődtek. Reggel 7 órakor zenés ébresztő volt, utána a *Hősök Emlék-művét* koszorúzták meg, s onnan vonultak a beláthatatlan tömegek a megnyitásra.

Feledhetetlen látványosság és színpompás kép volt a hatalmas téren elhelyezkedett óriási néparadat.

A Kormányzó Urat *Gömbös Gyula* miniszterelnök és a kormány tagjai fogadták és kísérték fel a díszemelvényre.

Himnusz. Ágyudörgés. Kürtök lelkesítő kuruedallamai. Örömtüzek.

És másfélszázezer torok mámoros üdvözlése:

— *Éljen a Kormányzó Ur!*

Kalaplengések. A zászlók földig hajlanak.

Aztán *Gömbös Gyula* miniszterelnök lép az államfő elé s megkezdí ünnepi beszédét.

**„A nemzet
további parancsokat vár . . .”**

A nap jelentőségéről beszél. A Nemzeti Munkahét összetartó erejének fontosságát vázolja. A *Nemzeti Munkahétnek az a feladata, hogy aki építeni akar a magyar épületen, aki dolgozni akar egy szebb jövőért, találkozzék, megismerje egymást és megbecsüléssel menjen el egymás mellett.* Majd a következőket jelenti ki:

— *A független állameszme, annak igazi megvalósulása az állami és társadalmi életben, ez az egyetlen záloga az igazi magyar jövő kifejlődésének.*

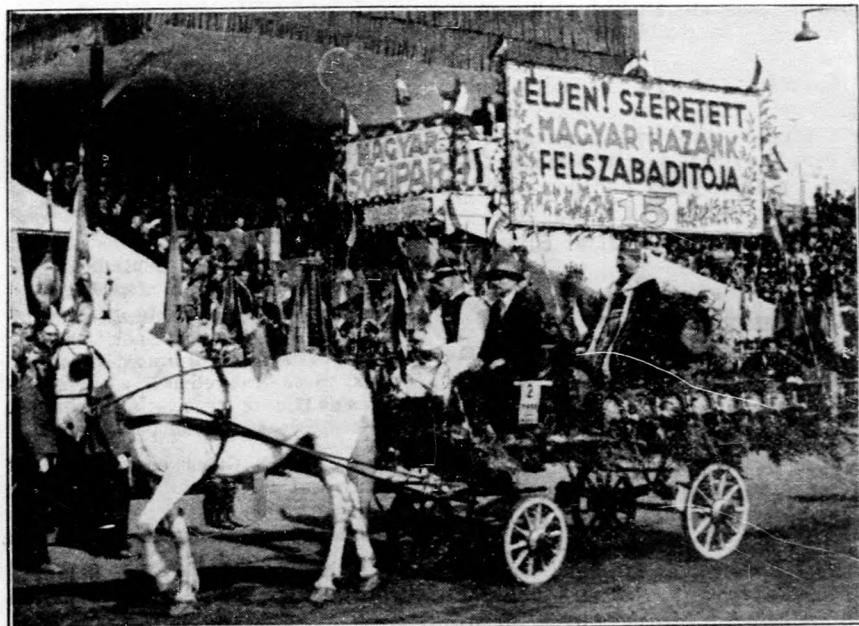
Beszél továbbá a reális magyarokról s arról, mit jelent az, hogy *hazánk elsőrangu mezőgazdasági állam.*

Majd a Kormányzó Urat üdvözlí gyi:

— *Ma ez a csonka ország Főméltóságod szándékának megfelelően a rend, a béke, a nyugalom országa. Az átalakult fővárosra pedig büszkék lehetünk mindnyájan magyarok: a „bűnös város” csillaga és ékszere lett a nemzetnek.*

Beszédét a következő szavakkal fejezi be:

— *Millió és millió magyar ember*

A magyar söripar egyik kocsija a „Nemzeti Munkahét” ipari felvonulásán

nevében jelentem itt meg, hogy hódolatteljes tiszteletünket magyar szeretettel tolmácsoljam. Ez a fegyelmezett magyar társadalom, Főméltósága Uram, további parancsokat vár!

Hosszantartó lelkes éljenzés.

Utána a miniszterelnök kérésére a Kormányzó Ur megnyitja a Nemzeti Munkahetet.

Shózat. Kiss Ferenc színművész ünnepi ódája s megindul az ipari felvonulás.

Körülbelül négykilométernyi hosszú vonat is közte. Káprázatos, ötletes, tarka-barka látnivalók. A szemünket dörzsöljük: mind magyar ez? Te jószagos Isten, de elől lehetnénk a népek versenyében, ha sujtó karod nem érne annyira!

Horthy Miklós Kormányzó Ur

Gömbös Gyula miniszterelnök társaságában a „Nemzeti Munkahét” ünnepi megnyitására

No, mégis dagad az önértetünk. Verte már máskor is a magyart a Teremtő, de később csak megsegítette, ha nem hagyta el magát. S ma az önértet, a fellángolás ünnepe. Szinte tüzelnek az arcok a boldogságtól.

— Éljen Horthy Miklós! Éljen a Kormányzó Ur!

A „Faluszövetség” üdvözlő távirata

A Faluszövetség nevében Mayer János ny. miniszter, elnök, a következő távirattal köszöntötte a Kormányzó Urat:

A „Faluszövetség” kötelékébe tömörült falusi társadalom hódolatteljes tisztelettel, rendíthetetlen ragaszkodással és hűséggel üdvözlöi Főméltóságodat, Szövetségünk fővédnökét, a fővárosba történt bevonulásának tizenöt éves évfordulója alkalmával és Isten bőséges áldását kéri fenkölt személyére.

„Nemzeti Munkahét”

A Nemzeti Munkahét sorozatos ünnepei már szeptember 29-én megkezdődtek s október 7-én, vasárnap zárulnak le.

Ez a hatalmas közgazdasági, kulturális és társadalmi megmozdulás, amely a TESz rendezésében valósult meg, ezéven minden eddigit felülmúló eredménnyel zárult.

Hatalmas bemutatók, felvonulások, hódoló díszmenetek, irodalmi, művészeti és kulturális előadások és versenyek, kiállítások, kongresszusok és díszközgyűlések, bajnoki sportversenyek és szakelőadások a nemzet minden osztálya s a társadalom minden rétege számára.

A Nemzeti Munkahét átfogó ereje mindinkább világossá teszi, hogy ez az egyetemes megmozdulás a nagy magyar egységben rejlt boldogulás feltételének leg-
hűbb és kizárólagosabb megvalósítója.

A Nemzeti Munkahét impozáns ünnepei között is kimagasló és nagy horderejű esemény volt a TESz jubiláris díszgyűlése, amelyet október hó elsején tartottak meg óriási részvét mellett a fővárosi Vigadóban, Baross Gábor országos elnök vezetésével.

A TESz közgyűlése

Az elnöki megnyitó után Gömbös Gyula miniszterelnök, a TESz vezér-elnöke emelkedett szólásra és szólt a Társadalmi Egyesületek Szövetsége országos jelentőségét, valamint a Nemzeti Munkahét átfogó fontosságát is. Azt fejtegette, hogy minél több az egyesület, annál szétforgácsoltabb a nemzet s annál többen ülnek fel hangzatos jelszavaknak, amilyen például az, hogy tessék az adósságot elengedni. Az a pénz, ami a bankban van, nem a bankáré, hanem a betevőé, talán az illető testvéréé. A független állameszmében látja azt az ideális célt, amely felé törekednünk kell. Ez a nemzet csonkaságában is többet produkált, mint a régi Magyarország abban az időben, amikor függő viszonyban voltunk. Életlehetőségeket akarunk, népet akarunk és igazságot akarunk, mondta viharos taps mellett a miniszterelnök. A mindennapi élet nyomorúságának nyoma óriási. Csak erő, határozottság, egység és emelkedettség tudnak megoltalmazni bennünket.

Beszéde végeztével a miniszterelnököt hosszantartó ünneplésben részesítették.

A gyűlés további folyamán Szórtsey József országos ügyvezető-elnök tartotta meg nagyhatású ünnepi beszédét; majd a megyék, városok, egyetemek, a tagegyesületek és az ifjuság megbízottai üdvözölték a TESzt 15 éves jubileuma alkalmából.

Végül Baross Gábor országos elnök zárószóval fejeződött be a jubiláris közgyűlés.

Szinaranyat, ezüstöt és érmeket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdéi megbízásokat vállal BARNABANK. Budapest, V., Nádor-utca 26.

Telefon: 213—16., 104—67.

BELPOLITIKA

A miniszterelnök

Varsóba, majd Rómába utazik

Gömbös Gyula miniszterelnök, mint ismeretes, október első felében Varsóba utazik, hogy ott a lengyel kormányral a két országot kölcsönösen érdeklő kérdésekről, elsősorban gazdasági problémákról tárgyalást folytasson. A miniszterelnök varsói útjával kapcsolatosan a sajtó számára nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy a lengyel fővárosban tett látogatása után Rómába utazik.

100.000 pengő a borsodi árvédelmi munkálatokra

Kállay Miklós dr. földmivélsügyi miniszter értesítette az Alsóborsodi Árvédelmi Társulatot, hogy vitéz Borbély-Maczkay Emil főispán közbejárására újabb százezer pengős államsegélyt utalt ki az alsóborsodi árvédelmi munkálatok folytatására. Ennek az államsegélynek a felhasználásával az árvédelmi társulat már a jövő hó folyamán megkezdte az Ároktő községtől kiinduló huszonnyolckilométeres gát kiépítését, mely ezer földmunkásnak biztosít kenyeret.

Papen volt német kancellár Budapesten

Papen, Németország volt kancellárja, aki most a Német Birodalom bécsi követe, az elmúlt héten repülőgépen Budapestre érkezett. Hír szerint Mecsér András országgyűlési képviselő meghívására utazott ide, hogy vádázaton vegyen részt. Papen látogatást tett Gömbös Gyula miniszterelnöknel is.

Autóra felépített „filléres gyors”, a MÁV csoportja a „Nemzeti Munkahét” ipari felvonulásán

Kánya külügyminiszter szabadságon

Kánya Kálmán külügyminiszter háromhetes szabadságot kezdett meg az elmúlt héten. A külügyminiszter szabadságát Olaszországban tölti.

Frey Vilmos dr. képviselő Esztergom-megyei alispán

Komárom és Esztergom közigazgatóságilag egyelőre egyesített vármegyék közigazgatási bizottsága szeptember hó 28-án tartott őszi rendes közgyűlésén töltötte be az üresedésben volt alispáni széket. A bizottság szótöbbséggel Frey Vilmos kereszténypárti országgyűlési képviselőt választotta meg alispánná.

A telepítési osztály vezetője miniszteri tanácsos lett

A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére vitéz Vass Elek dr. miniszterelnökségi miniszteri osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet és jellegű adományozta. Vass Elek a földmivvelésügyi minisztériumban újonnan felállított telepítési ügyosztályt vezeti és működése elé mindenütt nagy várakozással tekintenek.

Bethlen István gróf hatvan éves...

A magyar politikai életnek hatalmasan kimagasló egyénisége, Bethlen István gróf, október hó 8-án üli meg születésének 60 éves évfordulóját. Erre az ünnepségre barátainak és politikai híveinek nagyszámú tábora s a társadalomnak hatalmas rétegei mozognak meg, hogy a volt miniszterelnököt szeretetükről és ragaszkodásukról biztosítsák. Bethlen István egy évtizednél tovább ült Csonkamagyarország kormányelnöki székében olyan válságos időben, amikor Európa leghatalmasabb országai is az örökös kormányválságok bizonytalanságában vergődtek s a legnagyobbfoku politikai kísérletezéseken estek át. Az, hogy ma hazánkban olyan konzolidált állapotok uralkodnak, amit a világ legtöbb állama nélkülöz, a Kormányzó Ur magas személye mellett kétségkívül Bethlen István gróf érdeme is, s ezt a kormányzásra hivatott politikusként, aki nemzetközi viszonylatban is méltó képviselője az elesett, de nagyrahitott magyarságnak, a késő utódok megbecsülése s a történelem ítélőszéke is megfelelő helyre fogja állítani. A hatvan éves Bethlen Istvánt mi is tiszta szívből üdvözljük születési évfordulója alkal-

mából s kívánjuk, hogy hazája boldogulásáért s nemzete jóvoltáért még soká és friss munkaerőben tartsa meg őt a magyarok Istene.

Október 6...

A magyar nemzet egyik legjelképebb napja. A magyar dicsőség szomorú és borzongató szürete. A hősi magyar vér hullása. A féltékeny idegen hatalom bosszuálló őrvongése. Tizenhárom vértanu. Vitéz tábornokok mártírhalála. A történelem tanúsága szerint kódos, esős, sáros őszi nap, a zarnokok kedvére való, a halálhörgésekhez méltó keret. Am a esarnokok vad szürete sohasem hiába való. Minél jobban megmámorosodnak tőle, annál inkább nem. Az ő mámoruk elmulik a milliók megdöbent hallgatásába, s életük is felörlődik lassan a népek és nemzetek örök élete elleni meddő harcban. S nem is hagynak mást örökül népeikre, mint a mártírok emlékét, amelyet meggyalázní törekedtek és vérét, amelyet kiottattak. S ez az örökhagyásuk túl minden önkényt, zarnokságot, elnyomatást, mert ez a zarnokság zord szüretének az az örök mámor, amely a népek és nemzetek lelkébe, szívébe és akaratába ivódik. Az örök szabadságvágy, amit a mártírok vére haramatoz és öntöz, hogy újra és mindig virágba boruljon, mint a szabad, szép természet a Nap sugara izzásában s a Föld erejében. Október 6-ika a zarnokság halálosztásában a magyar elmulhatatlanság örök jelképe. Nemzeti ünnep. Vértanuk napja. A magyar feltámadás legbiztosabb ígérete...

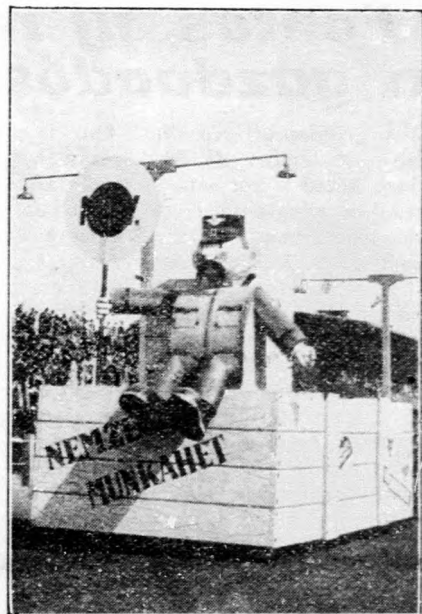
VILÁGKRÓNIKA

Sándor szerb király meglátogatta Boris bolgár királyt Szófiában. A szerbeknek most sem sikerült a bolgárokat rábírní arra, hogy csatlakozzanak a balkáni egyezményhez. Ezzel szemben megegyezésre jutottak határforgalmi és kereskedelmi kérdésekben.

A román kormány lemondott, mert Titulescu külügyminiszter váratlanul a miniszterelnök rendelkezésére bocsátotta tárcáját. A király ismét Tatarescu volt miniszterelnököt bízta meg kormányalakítással.

Olaszország, Anglia és Franciaország Genfben megismételték Ausztria függetlenségéről szóló nyilatkozatukat, amelyet folyó évi február hó 17-én tettek. Ez a körülmény minden lehetőséget megad arra, hogy Ausztria nemzetközi helyzetének szilárdulását elősegítse addig a mértékig, amely a saját erejének növelése és elhatározásainak keresztülvitele szempontjából szükséges.

A Népszövetség Tanácsának nyolcvankettedik ülészaka szeptember hó

Autóra szerelt óriás-csomag a MÁV csoportja a „Nemzeti Munkahét” ipari felvonulásán

28-án Genfben véget ért. A Népszövetség közgyűlése egy nappal előbb, szeptember hó 27-én, fejezte be tanácskozásait.

Október hó 7-én lép életbe a téli menetrend

A magyar államvasutak vonalain a téli menetrend október hó 7-én lép életbe és május hó 14-ig tart. A téli menetrend keretében — mint jelentettük — új vonattípus, az úgynevezett sebesvonat rendszeresítésével kísérletezik a MÁV. A most érvényben lévő menetrendben a következő lényegesebb változások lesznek:

A Budapest Keleti pályaudvarról Kelebia felé induló két gyorsvonat megszűnik. A kiskunhalasi reggeli személyvonat 6.30 helyett 7.30 órakor indul. Budapest—Miskolc között újonnan rendszeresített sebesvonatok közlekednek. Debrecen—Budapest Nyugati pályaudvar között sebesvonat fog közlekedni és Debrecenből 12.30-kor indul, Budapestre pedig már 16.40-kor érkezik. A Budapestről jelenleg 7.05-kor induló gyorsvonat Szedre 11.09 helyett 10.57-kor fog érkezni. A Budapest Keleti pályaudvarról 8 órakor induló és a 22.10-kor érkező bécsi gyorsvonatokhoz Győrben csatlakozó gyorsvonatok Győr—Szentgotthárd között megszűnnek és helyettük Győr—Szombathely között személyvonatok közlekednek.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelapén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Fontos, új rendelkezések a gazdaadósok érdekében

A „Budapesti Közlöny“ (hivatalos lap) szeptember hó 30-iki számában tette közzé a kormány a gazdatartozásokra vonatkozó egyes rendelkezések módosítása tárgyában kibocsátott 8600/1934. M. E. számú rendeletet.

E rendeletnek első szakasza értelmében az olyan ingatlan tekintetében, amelynek védeltségét törölték, a bíróság az adós kérelmére legkésőbb 1934 december 31-ig elhalaszthatja az árverést abban az esetben, ha az adós igazolja, hogy a védeltséggel kapcsolatos szolgáltatásokat az érdekelt hitelezők irányában pótlólag teljesítette, illetve ha azt igazolja, hogy érdekelt

hitelezői az elhalasztáshoz hozzájárultak.

A rendelet második szakasza értelmében pedig abban az esetben, ha az adós gazdálkodásának általános eredményére kiható rendkívül súlyos károsodás olyan terményt vagy terméket érő természeti csapás következtében állott elő, amely termény vagy termék rendszerint a következő gazdasági évben kerül felhasználásra, az adós gazda kérelmére a bíróság az árverést nem csupán a folyó gazdasági év végéig, hanem legfeljebb a következő gazdasági év végéig is elhalaszthatja.

Avatott kezek páratlanul szép kiállítást hordtak össze a magyar föld kincseiből

Hozzáértés, rendszer és nagyvonaluság jellemzik az őszi mezőgazdasági kiállítást

Hosszu hónapok nagyvonalú munkájának páratlanul megkapó eredményeként szeptember hó 29-én nyílt meg a budapesti Iparcsarnokban a „Nemzeti Munkahét“ legszebb látványossága, az „Őszi Mezőgazdasági Kiállítás“.

A magyar mezőgazdaság nagyszerű seregszemléjét Horthy Miklós Kormányzó Ur nyitotta meg, akinek fogadására megjelentek: a királyi hercegek; Gömbös Gyula miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai; a kiállítás rendezősege élén Barcza Ernő földművelésügyi h. államtitkár és

Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő; országgyűlési képviselők és felsőházi tagok; magasrangu állami funkcionáriusok; agrártársadalmunk vezéregyéniségei és sokan mások.

Dél előtt 11 órakor érkeztek meg az ünnepélyes megnyitásra vitéz Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, kíséretében voltak felesége és szárnysegéde. Miután a katonazenekar eljátszotta a Himnusz, a Kormányzó Ur és kísérete helyet foglalt a dísztribünön. Ezután Kállay Miklós földművelésügyi miniszter lépett a Kormányzó Ur elé és a következő beszédet mondotta:

Kállay miniszter köszönti a Kormányzó Urat

— Főméltóságú Kormányzó Ur! Betakarítás után a magyar gazda egy évi munkájának eredményéről tesz jelentést ebben a kiállításban legfőbb gazdájának. Főméltóságodnak. Küzdelem a földdel, az idővel, a mai világ minden sok bajával volt sorsunk az elmúlt évben is, mint minden évben, de győzött a magyar földműves energiája, igénytelensége, szorgalma, hite és szeretete. Amit itt bemutatunk, az megint jobb a múlt évinél. Jobb a buzának a minősége, szebbek a gyümölcseink, gondosabban kezelték más terményeink: haladunk. Pár hónappal ezelőtt az újjáalakított Mezőgazdasági Múzeum megnyitásán a kulturális munkánkat mutattuk be tudományos elvontságban is, most ennek a munkának a gyakorlati eredményei tárnak fel előttünk. Kérem Főméltóságú

tóságú Uramat a kiállítás megnyitására az engedélyt megadni méltóztatásuk.

A földművelésügyi miniszter beszéde után a Kormányzó Ur emelt hangon többek közt a következőket válaszolta:

A Kormányzó Ur beszéde

— Dicsőségére szolgál a magyar mezőgazdaságnak, hogy ilyen elismerést érdemlő kiállítással juttatja kifejezésre erejét és fejlődőképességét. Különösen fontos az ország mai helyzetében, hogy megmutassuk a külföld felé is azokat az értékeinket, amelyek az idegen piacok érdeklődésére is számot tarthatnak. De van ennek a kiállításnak egy másik nagy gyakorlati jelentősége, amely befelé, a magyar gazdák felé kell, hogy érvényesüljön s ez a mezőgazdasági kultúra terjesztése.

— Ma a legkisebb gazdának is több szaktudásra van szüksége, mint a régi, egyszerű, boldog időkben. Ebből a szempontból nem elég, ha a kormány megteszi a magáét, kell, hogy közreműködjenek elsősorban a gazdasági érdekképviseletek, de maguk az érdekelt gazdák is a kölcsönös támogatás elve alapján, egymással összefogva. Sőt, a mi elsősorban agrár-országunkban általános közszellemet kívánok. Ennek a szellemnek tevékeny munkása kell, hogy legyen minden faluban a földesur, a pap, a tanító éppúgy, mint a jegyző és az egész közigazgatás. Csak ilyen vállvetett, harmónikus együttműködés könnyítheti az illetékes tényezők irányító munkáját,

Krúdy Ferenc,

országgyűlési képviselő, az őszi mezőgazdasági kiállítás miniszteri megbízottja, a rendezőbizottság elnöke

Wieser Béla,

a „Faluszövetség“ titkára, az őszi mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságának titkára

csak ez segítheti érvényesüléshez terveiket és elgondolásaikat.

— A mezőgazdaság mai nehéz helyzete kötelezettségeket ró a többi termelési tényezőre is. Elsősorban a *kölesönység tudatának fokozottabb átérzésére* gondolok. Az ipart, a kereskedelmet, a hitelélet egész szervezetét minél erősebben kell, hogy áthassa a *szolidaritás elve, már csak saját jól felfogott érdekében is*. Az egész világon végigszántó válság különösen nehéz feladatok elé állítja a gazdákat és ezzel kapcsolatban ki akarom emelni *azt a nagy erkölcsi erőt és önfegyelmet, amellyel földműves népünk a megpróbáltatásokat viseli*. A magyar barázdák népének ez a legendás kitartása, a köz iránti odaadása és áldozatos hazaszeretete különös méltányságra tarthat számot. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy *kivételes melegséggel emlékezzem meg itt a magyar föld nagy őrseregének erről az emelkedett szelleméről*. A mezőgazdasági munka mai hatalmas kiállítását ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Lelkes éljenzés követte a Kormányzó Ur szavait, majd a Kormányzó Ur és a kíséret tagjai a legélénkebb érdeklődéssel végigszemléltek a kiállítás kincseit. A szemle végzetével a Kormányzó Ur legteljesebb elismerésének adott kifejezést a látottak felett.

A kiállítás kincsei

A városligeti Iparcsarnok virágdiszbe öltözött a kiállítás alkalmából, hogy méltó keretek közt mutassa be azt a kiállítást, amelynek lehetetlen volt jobb és igazabb nevet találni ennél: *Nemzeti munka a magyar földön*.

A látogatót, amint belép a hatalmas csarnokba, mindjárti megragadja a színpompás virágzőnyeg, az egész előcsarnok gyönyörű virágdiszbe és ugyszólván alig tud elszakadni ettől a lenyűgözően szép képtől. Pedig a többi látnivaló is megérdemli a figyelmet, kétoldalt sorakozik a magyar mezőgazdaság hatalmas bemutatása. A *buzától*, Magyarország legfontosabb mezőgazdasági terményétől kezdve, a híres *magyar magvakon* keresztül a *gyümölcsökig* és azután a *mezőgazdasági ipar termékei*, a magyar gépjáratk mezőgazdasági eszközei, — lehetetlen felsorolni mindazt, ami a nézőt megragadja — bizonyítják a magyar munka és a magyar önlakárás gyönyörű eredményeit.

Négyezer gazda, — nagybirtokosok és kiscgazdák vegyesen — a buzaminták sokszázaival vesznek részt a kiállításon. Magfélékből 423 különféle fajta szerepel a városligeti Iparcsarnokban és mi sem bizonyítja jobban a magyar magfélések különöldi sikerét és elismertét jobbról, mint az, hogy a *kiállításban, mintakban bemutatott magvaknak, azaz, hogy a rendelkezésre álló készleteknek több mint a fele már külföldi vevőre talált*.

Az ötvenesztendős Operaház

A magyar zenekultúra nagyszerű hajlékának ötvenesztendős fennállását az elmúlt héten ülték meg Budapesten nagy ünnepélyességgel.

Külön említést érdemel a *gyümölcstermelők kiállítása*. Nemcsak a gyümölcsök szépsége, hanem a mintaszerű válogatás, az izléses és igazán minden igényt kielégítő csomagolás ragadja meg a látogató figyelmét, nem is beszélve az egész csarnokot betöltő gyümölcsillatról, ami azt bizonyítja, hogy a Magyarországon termelt gyümölcs nemcsak szép, nemcsak gondosan válogatott, hanem olyan aromája is van, amivel a föld egyetlen más gyümölcse sem vetekedhetik.

Az östermelők mellett a *mezőgazdasági ipari kiállítások* sora mutatja be a magyar ipar fejlettségét és a kiállítás látogatói igazán zavarba jöhetnek, hogy a hatalmas anyagból mit csodáljanak meg először.

A legnagyobb dicséret az lehet a kiállítás rendezői részére, hogy ez a kiállítás a *magyar mezőgazdasági élet legtökéletesebb seregszemléje mindazok között, amit eddig itt nálunk, Magyarországon valaha is megrendeztek*.

Nem tuzozunk, amikor azt mondjuk, hogy valósággal meghatottan hagytuk el a kiállítás területét. De amikor az Iparcsarnok elé érkeztünk és a gyönyörűen kivilágított szökőkút körül hullámzó tömeget láttuk és a Városliget sötét útjain elsuhanó autók reflektorszeméit, akkor a meghatottságot büszkeség váltotta fel, büszkék vagyunk arra, hogy mindaz, amit láttunk: *magyar ész, magyar kéz munkája* és több reménnyel, megingathatatlan bizalommal nézünk a jövő elé, mert megérdemli a bizalmat az az ország, amely a maga megcsontságában ilyet tud alkotni.

*

A kiállítás átütő erejű sikerében egyforma rész illeti a munkáját lélekkel végző magyar gazdát, a hivatásuk magaslatán álló mezőgazdasági kísérletügyi intézményeinket, az agrártársadalmi szervezeteket, a földművelésügyi minisztert és a minisztérium kitünő tisztviselőgárdáját;

azután a szűkebb vezérkart: *Barcza Ernő* h. államtitkárt, továbbá a kiállítás rendezőbizottságának elnökét: *Krudy Ferenc* országgyűlési képviselőt, *Radnóti István* és *Wieser Béla* titkárokat, végül a jeles építészeket, iparművészeket és a kiállítási iroda tagjait.

A *Faluszövetség* számára külön öröm, hogy *Wieser Béla*, a Szövetség kiváló képességű titkára révén, maga is osztozik a nagy sikerben.

Háztartási vándortanfolyam Nagy-kállóban és Székesfehérvárott. A 2. sz. M. Kir. Háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam *Nagykállóban* szeptember hó 16-án *Suhayda Tibor* gazdasági tanár elnöklése mellett tartotta meg kiállítással egybekötött záróvizsgáját. Ugyancsak ott szeptember hó 24-én újabb tanfolyam vette kezdetét. — Szeptember hó 24-én nyílt meg *Székesfehérvárott* a M. Kir. Téli Gazdasági Iskola épületében a földművelésügyi minisztérium által rendezett *kilencedik Háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam*. A szép számmal beírt hallgatók, megértve a tanfolyamok célját és értékét, nagy buzgalommal kezdtek hozzá a munkához.

A 4. sz. háztartási (gazdasági) vándortanfolyam jelenleg *Baltavárott* (Vas-m.) működik. A tanfolyamra, melynek helyi megszervezője *Zrinyi József* plébános volt, 25, nagyrészt gazdaleány iratkozott be, részben *Bal-tavár*, részben a környező *Mikosszép-lak, Kisbér* községekből. A tanfolyam előadói *Harsányi Lujza, Jankovics Ilona* tanárnők és *Kázmér János* kör-
orvos.

A miniszterelnök rádióbeszéde

„Már nem gurulunk a lejtőn lefelé, hanem
ismét felfelé megyünk a hegynek!”

Horthy Miklós Kormányzó Ur két esztendővel ezelőtt bizta meg Gömbös Gyula akkori honvédelmi minisztert a kormányelnöki teendők ellátásával. Gömbös Gyula miniszterelnök akkor rádiószózatot intézett a nemzethez és bejelentette kilencvenöt pontból álló *nemzeti munkatervét*. Tavaly a miniszterelnök egy esztendő működésének eredményéről tájékoztatta a mikrofon előtt az országot, most pedig — a harmadik esztendő küszöbén — ismét rádióon keresztül számolt be a két esztendő munkásság állomásairól és a legközelebbi jövő célkitűzéseiről.

A kormányelnöki beszámoló október hó elsőjén este fél kilenckor vette kezdetét és kerekén egy órahosszat tartott.

annak megvalósítására irányuló kormányzati munkában.

— Mi a célja ennek a kormányzati munkának? Ma is változatlanul az, amit a *Nemzeti Munkaterv* első pontja két évvel ezelőtt határozottan megjelölt: „A magyar nemzet megerősítése, a nemzet minden tagja részére az elérhető legnagyobb erkölcsi és anyagi jólét biztosítása.” E világos célkitűzés mozgatta azt a politikát és azt a kormányzati munkát, amelyet a kormány az elmúlt két év alatt mind külső, mind belső vonatkozásban folytatott.

— *Belső politikám* legfontosabb célkitűzése: a belső erőgyűjtés és energiagyarapítás volt, amelyet kiegyensúlyozott gazdasági helyzet, igazságos szociális viszonyok, békés társadalmi légkör és mindezek fundamentumára felépült nemzeti egység megvalósítása útján kívántam szolgálni. Ezért hirdetem a *nemzeti egység gondolatát* és az igazi nemzeti egység megteremtésének szükségességét: társadalmi, politikai és lelki vonatkozásokban egyaránt. Rendíthetetlen ugyanis a meggyőződésem, hogy nemcsak az erőteljes kormányzást, amelyre ma az európai hullámok csapkodása közepette mindenkifelelt szükség van, de az ősi magyar alkotmányosság fenntartását is csakis egy hivatása magaslatán álló s a törtenelmi idők parancsát megérteni tudó erőteljes kormányzó többség teszi lehetővé. Ezért helyezek igen nagy súlyt mind a *Nemzeti Egység Pártjának* további szervezésére és céltudatos kiépítésére, mind pedig a párt társadalmi háttérét alkotó *nemzeti egység mozgalmának fejlesztésére*.

Milyen volt a helyzet két évvel ezelőtt?

A miniszterelnök most felvázolta azt a súlyos gazdasági és szociális helyzetet, amelyet kormányralépése alkalmával talált, majd így folytatta beszédét:

— Az ország vázolt súlyos állapota nehéz feladatokat rótt az új kormányra. Egyfelől *gyors intézkedésekkel segítséget kellett hoznia*; másrészről a *jövedő számára ki kellett jelölni egy határozott irányt*, amely felé haladva a nemzet tudja, miért kell elviselni a jelen keserves megpróbáltatásait. Nyomban hozzáláttunk feladatunk megoldásához. Elsőnek a *téli fenyegető inség* enyhítéséről kellett gondoskodnunk. Az *államháztartás rendjének helyreállítása* is parancsoló szükségesség volt. A valuta védelmére mindenféle *inflációs kísérletezésekkel szembe kel-*

lett szállnunk. A külföld elzárkózási törekvéseivel szemben *utat kellett törnünk a kivitelnek*; egyben *tervszerű exportpolitika* körvonalait kellett megállapítanunk, ami szükséges-sége tette a *devizapolitika megfelelő módosítását* is. Munkaalkalmak megteremtése érdekében el kellett indítanunk a *teljesen befagyott hiteléletet*. Az *eladósodott gazdáknak* nyugalmi állapotot biztosítanunk. A *külföldi hitelezőkkel* megállapodásokra törekednünk. Szociálpolitikánk a *kenyérkérdés* megoldását tűzte ki céljává és olyan világ megteremtését kívánja, amelyben a *munka és a munkás megkapja verejtékezésének jutalmát, általában részesül minden ki-
zárkányolás ellenében és amelyben mindenki részesévé válik a nemzet jólétének*. Ezért helytelenítettem és helytelenitem ma is a *munkanélküli segélyt*, mely destruálja a munkát.

A két esztendő munka állomásai

— Ismétlem: ez volt a kormány gazdaságpolitikai célkitűzéseinek alfája és omegája. S hogy ilyen irányú munkásságunk nem volt eredménytelen, annak illusztrálására álljon itt néhány szembevetendő adat.

A miniszterelnök most utalt arra, hogy az 1933—34. évi állami költségvetési hiány 87 millió pengővel kevesebb volt, mint a két év előtti: csökkentek az állami alkalmazottak járandóságai; a pengő vásárlóereje fokozódott; a kormány kilenc országgal létesített külkereskedelmi szerződést és megállapodást, amelyeknek beteljesítése a *római egyezmény* volt. Ennek keretében egyrészt *Olaszországgal*, másrészt *Ausztriával* sikerült olyan szerződéseket tető alá hoznunk, amelyek *leérték vállalkozásokról buzafeleslegünk külföldi értékesítésének gondját, vagy legalább is gondjának nagy részét*. A két római szerződésben *buzánknak olyan exportátartást tudunk biztosítani, amely jóval meghaladja a világgazdasági árakat és ez tette lehetővé számunkra, hogy buzáknak olyan beföldi irányárakat tudunk megszabni, amelyek lényegesen meghaladják a világgazdasági jegyzéseket*.

— Minden más beállítással és tendenciózus politikai bírálattal szemben — folytatta a miniszterelnök — határozottan állítom, hogy a *magyar gabonárák erőteljesebb javulása a római szerződés következtében állott elő és ma ott tartunk, hogy a budapesti gabonaféleségben jegyzései valamennyi gabonaféleségben lényegesen magasabbak a világgazdasági jegyzéseknél*.

— Külkereskedelmi aktivitásunk, melynek egyik főtényezője a kereskedelmi szerződések hálózatán kívül a magyar külkereskedelmi egységek megszervezése, a külkereskedelmi mérleg örvendetes javulását eredményezte. A mezőgazdaság helyzetének érezhető javulását az agrárcikkemek emelkedésén kívül a *gazdartartások rendezésére lehet visszavezetni*.

A miniszterelnök ezután az egészséges iparfejlesztés szükségességére, a magyar hitel szervezet tultengésének megszüntet-

Gömbös Gyula miniszterelnök,

aki két esztendeje áll a kormány élén

A miniszterelnök nagyfontosságú kijelentéseiből az alábbi részleteket közöljük olvasóinkkal:

— A Kormányzó Ur Öföméltósága bizalmából — mondotta a miniszterelnök — két esztendőt töltöttem el immár a kormány élén. Amikor átvettem ezt a felelősségteljes tisztelet, mindjárt az első napokban részletes kormányprogramot adtam. A rögtön feladatok megjelölésén kívül egy 95 pontból álló *Nemzeti Munkatervvel* léptem a nemzeti közvélemény elé. Ennek a munkatervnek az volt a rendeltetése, hogy *világosan megjelölje azokat a célokat, amelyek felé az országot vezetni akarom*. Nagy megnyugvás és belső elégtétel számomra, hogy a nemzet nagy többsége nemcsak hogy megértette e nemzeti munkatervből kiáradó lelkületet, de teljes támogatásban is részesített

sére és a különböző minisztériumokban folyó széleskörű reformmunkára utalt, majd így folytatta beszédét:

A telepítés kérdése

— E reformok élén a telepítés ügyének megoldása halad, amely kapcsolatban a hitbizományi ügy korszerű reformjával, arra lesz hivatva, hogy a földműves magyar nép széles rétegeit odakösse a magyar földhöz s ezáltal új, független egzisztenciákkal támassza alá a magyar állam fundamentumát. E nagy kérdés megoldására már megtettük az összes szükséges előkészítő lépéseket s már a közeljövőben abban a helyzetben leszünk, hogy konkrét elgondolásunk és végleges terveink felől tájékoztassuk a közvéleményt.

— Nem állítom, hogy az itt vázaltszerűen ismertetett tevékenységünkkel döntő eredményeket értünk el. Sajnos, még sok nehézségen kell keresztülvergődnünk, sokat kell dolgozunk és küzdenünk. De azt nyugodt lelkiismerettel merem állítani, hogy megteremtettük az alapot a további produktív gazdasági munkára. Már nem gurulunk tovább a lejtőn lefelé, megyünk ismét — éspedig határozott lépésekkel — felfelé a hegynek.

A miniszterelnök most áttért a külpolitikai kérdések ismertetésére:

Külpolitikai beszámoló

— Külpolitikánkat a független magyar állameszme és a nemzeti önértelenség szemszögéből nézem. Külpolitikánk vezérgondolata: a fennálló szerződések nyújtotta lehetőségekből kiindulva, békés eszközökkel küzdeni a revízióért és az idegen impérium alá jutott magyar kisebbségi testvéreink fennmaradásáért. Bármily nagy ellenállás mutatkozik is, nem adjuk fel a reményt, hogy küzdelmünk sikerre vezet.

— Halálal és szeretettel viseltünk Olaszországot iránt. Szemben minden hamis beállítással és félremagyarázással, e helyen is szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy a két nemzet barátsága és együttműködése változatlanul szilárdan fennáll s külpolitikánk erős pillérét alkotva, szilárd bázisa a középeurópai békének és nyugalomnak. Ausztriával ugyancsak a legbarátságosabb viszonyban vagyunk. Sőt, bátran mondhatjuk, hogy évszázadokon át soha nem állott fenn a magyar nemzet egyeteme és nyugati szomszédunk közt olyan mély és őszinte viszony, mint ma. Németországgal szemben változatlan és erős szimpátiával viseltetünk. Köszönetet mondok azoknak az angol barátainknak is, akik jogos aspirációink iránt oly sok megértést mutattak. Most készülök lengyel utamra és nem tagadom, rendkívüli örömmel. Remélem, hogy utazásom mellett, hogy az európai béke ügyét fogja előmozdítani, a két nemzet közötti barátság továbbfejlesztését is fogja szolgálni.

Szófiai és ankarai utam a bolgár és török nemzetekkel régóta fennállott baráti és testvéri viszonyunk újabb megpecsételése volt. Franciaország barátságát és a kisantantot alkotó szomszédállamokkal való viszonyunk megjavítását őszintén óhajtom. De franciabarát-politika részünkre csak akkor helyes és lehetséges, ha erre megvannak a reális tárgyi előfeltételek. De ha Magyarország minden jogos kívánsága elől legridegebben elzárkóznak, ellenben Magyarországtól csak áldozatokat követelnek, úgy ez csak újból megaláztatásunkat jelentené azok részéről, akiknek a történelmi szerepük forgandósága jutott részt ezeréves országunkból. Ez elvi felfogásom hangoztatása mellett sem adom fel a reményt arra, hogy a három kisantant állam egyszer mégis csak felemelkedik annak a tudatnak a magaslatára, hogy hazánkkal tizenöt évvel ezelőtt súlyos és méltatlan igazságtalanság történt.

Választójog

— Nem volna teljes a beszámoló, ha nem emlékeznék meg a választási jog reformjának ügyéről. Csak olyan választójogi javaslatot tudok a magam részéről elfogadni, amely a titkoság alapján állva, megfelel az általam mindig hirdetett és most is képviselt haladó konzervatív világnézetnek. Nem hagyom magamat eltéríteni a haladó iránytól, azzal az érveléssel, hogy ez veszélyes lehet Magyarország fennmaradására. Amikor a legsúlyosabb terheket kell széles társadalmi rétegek vállaira rakni, lehetetlenség volna kitérni azelől, hogy a meglévő alkotmány keretén belül azoknak, akik erre érdemesek, reális beleszólást ne engedjünk a nemzet, illetve saját sorsuk intézésébe. A választójog kérdésével kapcsolatban még egyre szeretném figyelmeztetni a közvéleményt: ne higgyük azt, hogy a választói jog kérdésének rendezésével a nemzet igazi súlyos problémái megoldást fognak nyerni. Szokássá vált ugyanis úgy beállítani a választójog kérdését, mint az egész magyar belpolitikának és a jövő boldogulásának tengelyét. Ez a centrális jelentősége a választójogi reformnak nincs meg. És nagy csalódást és kiábrándulást hozna a tömegeknek, ha később rá kellene jönniük arra, hogy nem teljesült mindaz a sok ígéret és biztatás, mely a titkos választójog megvalósulása esetére földi paradicsomot varázsolt a nép képzelete elé.

Köszönet a falvak áldozatkész népének

— Magyar testvéreim! Ha végleges mérleget óhajtanék állítani erről a nehézségekkel és küzdelmekkel teli két esztendőről, azt mondanám, megteremtettük a válságból való kibontakozás tárgyi és lelki előfeltételeit, lefektettük az új Magyarország megteremtésére irányuló reformpolitika

alapjait s mindezek eredményeként helyreállítottuk a magyar közvéleményben a jövő iránti bizalmat. Megvallom, igen nehéz körülmények között, lépésről-lépésre folytatott résztvevő munkával tudtunk csak idáig eljutni. Köszönhetjük ezt mindennek felett az ország dolgozó népe, különösen a földműves társadalom áldozatkészégének, mely hihetetlen súlyos körülmények és nélkülözések közepette a történelem során eddig alig tapasztalt türelemmel és lemondással viselte a válság terheit és tette lehetővé a gonderthes napok átszenvedését. Magyar Testvéreim! Harmadik kormányzati esztendőm küszöbén, nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a jobb, szebb, boldogabb magyar jövő felé vezet útunk biztos lépésekkel megyünk előre!

A miniszterelnök beszámolója teljes sikert aratott és mély hatást keltett.

A székesfehérvári téli gazdasági iskola felvételi értesítője

Az iskola célja, hogy kizárólag kisgazdák és kisbérlok fiait hazafias szeltemben nevelt, tanult gazdákká kiképezze, akik az iskola elvégzése után a szülői földre visszatérve, szerzett tudásuk alapján képesek legyenek saját birtokuk okosabb kezelésére és vezetésére.

Ezt a célt az iskola úgy éri el, hogy tanterve felöleli az összes gazdasági szakterületeket, úgymint növénytermelés, állattenyésztés, üzemtan, kertészet, szőlőművelés, stb., azonban súlyt helyez a közismereti tárgyak és pedig számolás, írás, olvasás, stb. gazdasági vonatkozásban leendő ismertetésére és kiterjed a háziiparnak, úgymint fajaragás, kosár- és seprűkötés, kaptárkészítés elsajátítására.

Az iskola két évfolyamból áll. A gazdasági köznevelés kora tavasztól késő őszig tartó nagy elfoglaltságára való tekintettel az elméleti oktatás a két éven át csak a téli hónapokra — november, december, január, február — szorítkozik, amikor a sürgősebb gazdasági munkák szünetelnek s így a kisgazda inkább nélkülözhető fiát a gazdaságban. A téli félév végén vizsgát tesznek a tanulók s a gazdasági munkák végzésére szüleit gazdaságába visszatérnek. A szükséges gyakorlati utmutatókat az egyes előadók a tanulóknak tavaszi és őszi meglátogatása alkalmával adják meg. Ilyenkor megtekintik a tanulók gazdaságát, megbeszélnek a családdal a helyes gazdasági elveket, irányítják és tanácsal látják el őket. A tanulók az otthonukban töltött nyári félévek alatt végzett munkájukról, tapasztalataikról munkanaplót és számadást vezetnek. Végbizonyítványát a tanuló a második év végén összel az iskolában rendezendő kiállítás és termelési verseny alkalmával kapja meg.

A téli gazdasági iskolában a tanítás teljesen ingyenes. Az intézettel kapcsolatban internátus is van, ahol a gazdaifjak teljes ellátásban részesülnek, mely ellátás díja egy iskolára 160 pengő; ez az összeg havi 40 pengő részletekben is fizethető. Felvételi kellékek: betöltött 15 éves kor, egészséges testalkat, irni-olvasni tudás és szülői vagy gyámi beleegyezés.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Balogh Elemér

Igen nagy, még pedig fájó meglepetést keltett az a hír, hogy *Balogh Elemér*, a „Hangya“ érdemekben gazdag alelnök-vezérigazgatója, a vezérigazgatói tisztségtől való felmentését és nyugdíjazását kérte.

Kereken 38 éve vezeti ő a legnagyobb magyar agrárszövetkezeti központ ügyeit, még pedig 36 éven át mint vezérigazgató. Aki ismeri a magyar szövetkezeti mozgalom küzdelmes történetét, az talán nem is csodálkozik, hogy *Balogh Elemér* 38 évi ernyedetlen munka után 63 éves korában munkakörének egy részét át akarja engedni a fiatalabbak, tetterősebbek részére. Ez a nyugdíjazás tehát nem szakítás a multtal. *Balogh Elemér* továbbra is tagja marad mindazoknak az agrár- és szövetkezeti szervezetek vezetőségeinek, amelyek a magyar földmivelő nép jóléte érdekében fáradoznak. Így vele mindenütt fogunk találkozni ott, ahol szövetkezeti érdekek védelméről, népjóléti alkotások megvalósításáról lesz szó.

A legnagyobb agrárszövetkezeti központunk: a „*Hangya*“, 1898. év első felében alakult meg. *Balogh Elemér* ezidőtájt mint az Osztrák-Magyar Bank fiatal, nagyjövőü tisztviselője Franciaországban és Angliában volt tanulmányuton. A bankszakma tanulmányozása közben ráért foglalkozni a francia és angol munkásnép társadalmi törekvéseivel is. Belemélyedt a két ország akkor élénkülő szövetkezeti mozgalmának megismerésébe s ezekről irt levelei felkeltették néhai *Károlyi Sándor* gróf — a nagy agrárszövetkezeti apostol

— figyelmét a fiatal kögazda- és társadalombuvár, *Balogh Elemér* iránt. A „*Hangya*“ megalakulása után *Károlyi Sándor* gróf meghívta *Balogh Elemér*t a „*Hangya*“ titkárának, aki a meghívást el is fogadta. Ő reá várt tehát a fogvasztási szövetkezeti mozgalom szervezésének és megalapozásának a feladata. Két évre rá már vezérigazgatóvá nevezte őt ki a „*Hangya*“ igazgatósága s rövid idő múlva tagja lett az igazgatóságnak is, úgy, hogy ma *Bernát István*nal, a szövetkezeti mozgalmunk zászlótartójával együtt legrégebb tagja a magyar agrárszövetkezeti vezérkarnak.

Balogh Elemér volt az, aki *Károlyi Sándor* grófon kívül leginkább bele tudta vinni a magyar szövetkezeti mozgalomba az emberi szív nemes érzéseit, az emberbaráti szeretetet is. *Balogh Elemér* fejlesztette naggyá a központot; kirendeltségi üzletházak, a hatalmas heglédi-uti tárházak, a budafoki, albertfalvai és vidéki ipartelepek mellett ott vannak a nyugdíjintézetek, üdülőtelepek, a Szövetkezetek *Erzsébet-kórháza*, ott van a *Közzgazdasági Egyetem*, amelyek alapjait a *Hangya* milliós adománya rakta le és egy egész sereg

más oly intézmény, ami azt bizonyítja, hogy nemcsak a „*Hangyára*“, de az egész magyar szövetkezeti mozgalomra *Balogh Elemér* emberszerető, céltudatos egyénisége valóban rányomta a maga bélyegét.

Még egy nagy érdeme van *Balogh Elemér*nek. Magyarország, de különösen a magyar szövetkezeti intézmények külföldi baráti kapcsolatának megteremtése és kifejlesztése érdekében vajmi kevesen tettek annyit, mint ő. Ezért szeretik és nagyrabecsülik *Balogh Elemér*t nemcsak itthon, de külföldön is.

Mi most nem is bucsuzunk tőle, mert tudjuk, hogy a jövőben tőle még sokat, talán az eddiginél is többet várhatunk.

A szövetkezetek összegyűjtik a hulladékvasat. A „*Hangya*“ vidéki áruházaival szervezni kezdik az ócskavas gyűjtését. Ezuton szőlítják fel a szövetkezeti tagokat, hogy az elkopott, elhasznált vasanyagot, szerszámot, ekealkatrészt, kapát, ásót és egyéb vashulladékot szolgáltatassák be, mert minden nyersanyag értékesessé tehető, ha visszatérül a feldolgozó iparba. A „*Hangya*“ új üzletágát valószínűleg összekapcsolják új vasedények forgalombahozatalával.

Ötezer ember számára épült a világ legnagyobb hajója

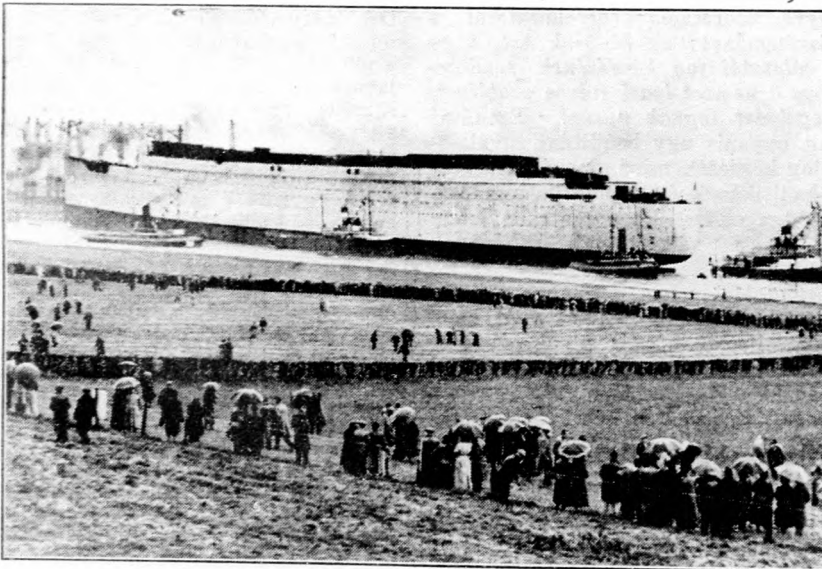
Szeptember hó 26-án nagy ünnepe volt az angol kereskedelmi hajózásnak: az angol király jelenlétében vízrebocsátották az egyik nagy angol hajóstársaság új személyszállító gőzöst, amelyet *Mária* angol királynő keresztelt meg és róla a „*Mary Queen*“

(*Mária királynő*) nevet kapta. A vízrebocsátás ünnepségén több mint negyedmillió ember jelent meg. A különvonatok százai hozták az érdeklődőket a Brit szigetek minden részéről a vízrebocsátáshoz. Az új hajó valóban meg is érdemli ezt a hihetetlen mértékű érdeklődést, hiszen a világ legnagyobb, legmodernebbül felszerelt gőzöse.

Már eddig is uszópalotáknak nevezték az óceánjárókat, de egyikre sem illett ez a cím annyira, mint a „*Mary Queen*“-re, hiszen sokkal nagyobb, sokkal modernebb berendezésű, sokkal kényelmesebb, mint bármelyik eddig épített luxusgőzös. Ha csak azokat a számokat nézzük, amelyek ezt az új óriáshajót jellemzik, már akkor is el tudjuk képzelni, hogy milyen hihetetlenül hatalmas alkotásról van szó.

A hajóstársaság megállapítása szerint a hajótest sulya ötvenezer tonna, azaz ötszáz ezer méterháza. Ez a hatalmas hajótest nyolcvanezer tonna sulyu vizet szorít ki. A hajó hosszúsága 336 méter, magassága pedig meghaladja egy négyemeletes épület magasságát.

Ez a hatalmas hajó közel négyezer utast szállíthat és a hajó legényességének száma is megközelíti az ezer embert. Ezek csak számok, amiből csak a hajó nagyságára következtethetnénk,

Az új angol óriáshajó, a „*Queen Mary*“ a vízrebocsátás után
A hajó mellett levő vontatógőzösök akkorák, mint egy nagy dunai hajó,
de a „*Queen Mary*“ mellett csak kis bárkáknak látszanak.

de talán még sokkal érdekesebb, ha elmondjuk azt, hogy milyen hihetetlenül kényelmes és fényűző környezetben szállítja a „Mary Queen“ a luxusutasokat. Az első osztályú kabinok nagyok, a berendezésük szebb és kényelmesebb, mint Európa legelőkelőbb nagyszállodáinak a szobái. Minden kabinhoz külön fürdőszoba tartozik. Az étkező-, társalgó- és báltermek egész sora az utasok rendelkezésére áll, márványoszlopos, aranydiszítésű, hatalmas termek, amelyek mellett szígyenkezve bujhat el a londoni és párisi luxusszállodák minden fényűzése. A hajó zenekara elsőrangú művészekből áll és ez a zenekar gondoskodik nemcsak a hajón rendezett bálokon a tánczenéről, hanem gyönyörű hangversenyekkel szórakoztatja az elkényeztetett utazóközönséget.

Hatalmas uszoda, teniszpályák és még számos más sportberendezés áll az utasok rendelkezésére, úgy hogy a leghosszabb ut is olyan kellemesen, annyi szórakozás közt telik el, mintha az utasok nem is a nyílt tengeren, ha-

nem valamelyik világfürdőn tartózkodnának.

De a legénységgel együtt számítva körülbelül ötezer embernek nemcsak szórakozásra és a technika kényelmi eszközeire van szüksége, hanem egyébre is: ételmezésre és a napi ellátás sok minden egyéb szükségletére. A „Mary Queen“ technikai berendezése is páratlan. A hajó fenekén istállók hosszú sorában százával állnak a vágómarhák, sertések, ketrecek fegimentjében az élő baromfiak, hogy az utasok az egész út alatt friss húst kaphassanak. A hajónak saját vágóhidja van, ahol az állatokat levágják, hűtőberendezése, szóval minden, ami ahhoz szükséges, hogy az ellátásra panasz ne lehessen. A sétafedélzetén kitűnően berendezett üzletek sora gondoskodik arról, hogy az utasok mindent megvásárolhassanak, amire csak szükségük van.

A hajóstársaság 1935-ben szándékozik az óriás hajót forgalomba helyezni és az eddigi hírek szerint a „Mary Queen“ Anglia és Newyork között fogja a forgalmat lebonyolítani.

EGY GAZDAG EMBER nyert százhuszezer pengőt, fele összeget különböző jótékonyági intézeteknek ajándékozta, a többit pedig világméretű utra használta fel.

EGY KÖZTISZTVESELŐ nyert 30.000 pengőt, kifizette adósságát, barátainak kölcsönöket adott biztos fedezetre, a kamatokból szépen él családjával és sokat jótékonykodik.

EGY KÜLFÖLDI nyert 20.000 pengőt, Budapestre jött, egy hónapig itt jól élt és elvászrolta az egész összeget.

EGY SZEGÉNY ASSZONY, kit már gyermekével együtt a lakásból ki akartak tenni, egy nyolcad sorsjeggyel nyert 10.000 pengőt és így egyszerre megszabadult a további nélkülözésektől.

EGY FODRÁSZ nyert 24.000 pengőt, adósságait kifizette, üzletét megnagyobbította: és fényesen berendezte.

(L. Gy.)

GAZDATUDÓSÍTÓ

Állatüzemelés Mórton.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 23-án Mórton állatüzemelési rendezett, amelynek keretében lovakra, szarvasmarhákra és sertésekre számos díjat osztottak ki. Első díjat nyertek lovaik után Mike István (Nagyveleg) és Wagner József (Bakonysárhány). Első díjjal tüntették ki szarvasmarhákért Korb Ferenc és Frey György móri kizsázkaszt. A sertéseket bíráló bizottság az első díjat Pintér Gyula tenyészetének ítélte.

Kik kaphatnak OFB-földet?

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter körrendelettel intézte a törvényhatóságokhoz a gazdáltná vált OFB-földekről. Ezeket azok közt osztják szét, akik hátralekban nincsenek, s kellő bizottságot tudnak nyújtani, hogy a földek megváltási árát a jövőben is meg tudják fizetni.

A vagyonváltás-buza októberi ára

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát, a földművelésügyi miniszterrel egyetértően, októberre szóló érvényesül métermázsáinként 16 pengőben állapította meg.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 október hó 2-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 20 fillér; kétkoronás 58 fillér; ötkoronás 1 pengő 52 fillér; régi egyforintos 77 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 20 fillér; 10 koronás 16 pengő; Napoleon-arany 32.40—32.50 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő.

Színarany kilogrammja: 5585—5590 P.
Szinezüst kilogrammja: 74 pengő.

VENNÉK:

Vennék egy „Csepel“ gyártmányú kerékpárt, használt, de jó állapotban levőt. Cim: Horváth Márton, Vajta, Kis-u. 2. (Fejér-vármegye).

Mit csinálnak egy főnyereménnyel a szerencsés nyertesek?

Több osztálysorsjegy-főarúsító érdekes statisztikát állított össze, hogy mit csináltak a sorsjáték nyertesei a hirtelen nyakukba szakadt sok pénzzel. Kiderült, hogy a pénz hatása jellem, vérmérséklet, foglalkozás, műveltség szerint egész különböző. Neveket nem szabad megírni, mert a TITOKTARTÁS kötelező.

EGY TANÍTÓ pl., aki 80.000 pengőt nyert, azonnal elhagyta szolgálatát, vett egy kis házat, földet, jámbor ember lett, sok szegényen segített, pénzt arra fordította, hogy minden buszon részt vehessen és minden bucsujáróhelyet lehetőleg felkeressen.

EGY SOFFÓR viszont, aki 60.000 pengőt nyert, már sokkal üzletesebben fogta fel a dolgot. Kiszámította, hogy évi bére és borralalója jóval több, mint nyert pénzének kamatai, tehát megmaradt a régi foglalkozása mellett és pénzének nagy része most is a bankban fekszik.

EGY NYOMDÁSZ nyert 60.000 pengőt, a szerencsés ember mulatni kezdett, szórta a pénzt mindenfelé. Vett ugyan három kis házat, de évek múltán eladogatta és ismét szegény ember lett.

EGY NYUGDIJAS nyert 40.000 pengőt, kifizette adósságát, segítette összes rokonait, barátait. Pénzt jól kamatoztatja. Okosan, jól, de takarékosan él. Keres most egy vidéki kis birtokot.

EGY KÁVÉHÁZTULAJDONOS eltitkolta a családjá előtt, hogy megütötte a főnyereményt, mert nem akarta, hogy az embereknek esetleg nagyobb köre szerezzen tudomást a dologról. Ha megtudják, hogy milyen gazdag vagyok, irigykedni fognak rám, — mondta.

EGY PÉKSEGÉD huszezer pengőt nyert. Mikor a hírt megkapta, nyugodtan visszament a műhelybe, ott dolgozott hajnalig, mert nem akarta előbb felvenni a pénzt, amíg a napi munkáját be nem fejezte.

EGY ÁLLAMI HIVATALNOK, aki főnyereményt nyert, annak azt tanácsolta egyik barátja, hogy vonuljon vissza és éljen a tőkéből. A tanácsot nem fogadta el, megmaradt hivatalában, mert úgy találta, hogy munkátlanul megölné az unalom.

EGY KERESKEDŐNEK egyenesen a fejébe szállt a pénz, amit nyert. Diszes palotát építtetett és a bejárat felé márványtáblát tétetett. A táblán olvasható volt, hogy a palota osztálysorsjátékon nyert pénzből épült.

EGY LEÁNY nem tudott férjhez menni, mert nem volt meg a hozománya. Megtakarított pár pengőért vett egy nyolcad sorsjegyet, mellyel nemrég nyert egy oly hatalmas összeget, hogy hozománya, férje, lakása lett egyszerre és ma is boldog családjánya.

EGY KISGAZDA nyert szintén egy nagy összeget, vett magának birtokot és ma is gazdálkodik.

EGY TAKARITÓNÓ, aki pár év előtt nyerte a főnyereményt, vett születési helyén kis földet, házat és boldogan él családjával együtt.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

„Nemzeti munka a magyar földön.”

A budapesti városliget hatalmas kiállítás csarnokában e héten feltárta a magyar gazda ezidei terményeinek színét-javát.

Lepergett újból egy gazdasági év. A gabona a magtárban, a gyümölcs, a paprika, a dohány, a szőlő és még számos más gazdasági termés piacra készen várja a vevőt, ki méltó ellenértéket kínál a magyar föld és a magyar munka gyümölcseiről.

Mert talán kicsi nemzet vagyunk és megcsönkített hazánk nem is oly tejjel-mézzel folyó dus Kánaán, mint ahogy ezt költőink éneklék, mégis büszkék lehetünk arra, hogy van terményeinkből egész sor olyan, melynek Európaszerte nincs párja és más terményekben is felvesszük a versenyt még szerencsésebb természeti viszonyok közt élő külföldiekkel is.

Tudományos megállapítások és gyakorlati tapasztalatok egyaránt igazolják, hogy a kedvező kontinentális meleg klíma, a talajviszonyok és a napsugarak erős besugárzása következtében a magyar *buza*, a *bor*, a *gyümölcs*, *hagyma*, *paprika*, stb. aroma, íz és tápérték tekintetében versenyen kívül állanak Európában. Az acélos magyar buza, a tokaji bor, a kecskeméti barack, a szegedi paprika, a makói hagyma mind elismert világmárkák.

Már évszázad óta különlegességnek ismeri el Európa a magyar búzát, melynek nemesak őrleési és süthetőségi értéke elsőrangú, hanem a lisztjéből készült sütemény íze és zamata is oly kiváló, hogy a külföldi malmok a magyar búzát nem nélkülözheték, ha jobb lisztet akartak előállítani. A világháború alatt Kanada próbálko-

zott azzal, hogy Manitobá-ja révén versenytársa legyen a magyar búzá-
nak, de ez nem sikerült. A magyar buza újra az élre került és méltó megint régi nagy hűréhez!

Vagy nem különös-e, hogy angol, német, hollandiai nagykereskedők nálunk termeltetnek uborka-, borsó-, saláta-, spenót-, stb. magvakat s ezt az Amerikai Egyesült Államokban, Franciaországban, Svédországban árusítják, mint legelsőrangú vetőmagvakat. Mi ennek az oka? Az, hogy a mi száraz, forró, napfényben bővelkedő nyarunk teljesen megérleli a magvak csirait s így a magyar mag elvetése után alig akad egy szem is, mely nem csirázna nagy energiával, bárhova kerüljön is a föld kerekén!

Büszkélkedhetünk azzal is, hogy olyan almát, barackot, ribizlit, egrest és csemegeszőlőt egy európai állam se termel, mint a mi országunk. Itt is a napfényes napok nagy számában és alkalmas talajfésleéseinkben kell az indító okot keresnünk. E természetnyezők hatására sok cukor, változatos aromaanyagok, vitaminok halmozódnak fel a magyar gyümölcsben.

És ha már a vitaminoknál tartunk, ne feledjük ki semmiesetre se a szegedi és kalocsai rózsapaprikát, melyet legfeljebb színében, de ízében, aromájában és vitamintartalmában távolról sem ér el más ország terménye.

Tavasszal a vonatok és hajók hosszu sora viszi a nyugati és északi államokba főzelékfeleslegeinket is. A magyar saláta, zöldborsó, zöldbab, tök, spárga, paraj, karfiol, de főképp az uborka korábban érnek a tüzes alföldi homokon s ennek következtében a közép- és északeurópai piacokon

pár hétig a „primőr“-árak előnyeit élvezik.

S végre büszkék lehetünk a tokaji aszura-, melyet évszázadok óta legnemesebb borának ismer a világ, a badaconyi, móri, somlói, neszemlyei hegyek „levé“-re, az egri „bikavér“-re, a szekszárdi sötétvörös „kadar“-ra, a visontai burgundira, a villányi vörös borra, melyek mindmegannyi „márkás“ borok a külföldi piacokon.

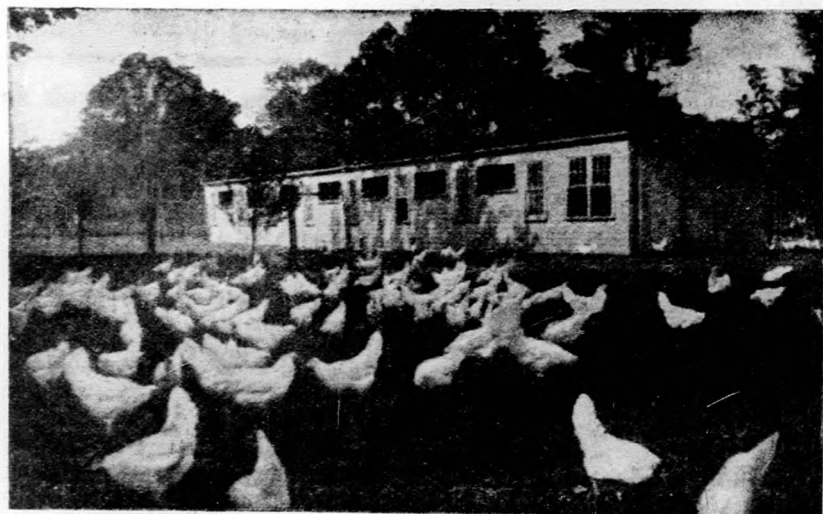
Ha végigtekintünk a magyar föld specialitásainak során, hálával kell adóznunk a magyarok Istenének, ki a Kárpátok medencéjében e különleges éghajlatot és földet őseinknek juttatta. De ezek a kincset érő természeti viszonyok teszik kötelességünké, hogy velük okosan sáfarkodjunk. A tudomány és tapasztalat nyereségeit használjuk ki és dolgozzunk nagy munkaszeretettel a magyar rögön.

A kiállítás sikere erősítse lelkünket a megpróbáltatás éveiben, buzdítson és oktasson bennünket!

Apró jótanácsok

Mielőtt a kamrába a gyümölcsöt berakjuk, meszeljük ki falait rézgálicos mésszel és ezzel öntözzük meg a padlóját is, hogy a benne levő gomba, penész, stb. elpusztuljon. Mielőtt a meszelés teljesen megszáradna, egészünk el benne annyi kénrudat, hogy vastag kénfüst keletkezzék. Természetesen a kénezés alatt minden résznek alaposan betömve kell lenni, mert különben a kénzősök elszállnak s így nem lesz a kamrában kellő hatásuk. Közvetlenül a gyümölcs berakása előtt alaposan szellőztessünk. A berakott gyümölcsre kénezni nem szabad, mert a gyümölcs ezáltal megfoltosodik és érési folyamatában is megakad, így a tipikus ízét és zamatát nem kapja meg.

Az amerikai tyukfarmokon a bekerített tyuklegelőkön ezrével futkároznak a csirkék és tojótyukok. Mint ahogy a gyár-
iparban Amerika a nagy üzemeknek házája, úgy az állattenyésztésben is. Mi nem követtük őket a baromfitenyésztés terén, a „nagyüzemek“, „tyukfarmok“ kiépítésében, mert sejtettük, hogy mihelyt elmúlik a „drága tojás“ konjunkturája, mindjárt veszteséggel dolgoznak az ilyen tojás-
üzemek. A tyuktartás ott jövedelmező ágazat, hol a tanya körüli legelő és a gazdasági hulladékok szolgáltatók az elegység főtömegét. De azért annyit mégis megtanulhatunk az amerikaiaktól, hogy a világos, jól tisztogatható ólak adnak a baromfinak kedves éjjeli menedéket. A tiszta ólba szívesen behúzódik téli éjszakára a tyuk. Ha azonban itt a vérszívó férgek (tyukpoloskák) száza, ezrei várják, akkor inkább „a fán hál“ még dermesztő hidegben is!

Modern, nagy ablakkal ellátott tojóház egy gyümölcsösben

**A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA**

↑

minden ügyben utbaigazít!

ALFÖLDI LEVELEK

Hódmezővásárhely, szeptember hó.

Nemrég bucsuzott Vásárhely városa egyik derék vezetőemberétől, jóemlékeztű Szathmáry Tihamértől. Magam is ismertem személyesen az öreg urat. Bizony, ki gondolta, mikor a fővárosba visszatértemkor elbucsuztam tőle — hogy örökre bucsuzom...

Jóízű vásárhelyi magyar ember volt méltóságos ur önkényelme. Kifogyhatatlan anekdotás és mesélő. Egyszer a vásárhelyi Nemzeti Kávéházban ülünk, hogy-hogynem valahogy a vásárhelyi híres fenékensült lepényről meg a töpörtös pogácsáról esik szó.

— Ejnye — eszömbé jut róla valami — bazzalyodik el méltóságos Tihamér bácsi. (Kormánybiztos, főispán stb. létére mindig vásárhelyi nyelvjárással beszélt. És büszke is volt vásárhelyi voltára, mégpedig nem kicsit. Nincs még az Istennek olyan népe, mint a vásárhelyi szerette mondogatni.

— Még városi „rendőrminiszter“ koromban történt, beállt hozzám egy szömrival, takaros vásárhelyi menyecske. Elpanaszolja, hogy külön él az urától és most az ura — nyilván gonosz szándékkal — küldött neki kilenc pogácsát. Bizonyosan mérög van bennük. El akar veszejteni az embör.

— Fölveszöm a panaszt és megindítom a nyomozást a legujabb tiszazugi mérgezési kísérlet ügyében. Mikor minden lefolyik, átküldöm az iratokat a szögédi királyi ügyészségre. A kilenc mérgezett pogácsát, mint bűnjelet a szekrénybe rakom nagy körültekintéssel és óvatossággal.

— Tíz napja tött, jön az ügyészségtől az irás, hogy sürgősen küldjük a bűnjeletet. Megkezdődik a nagy hajcihő. Küldöm az egyik rendőrt, szedje ki a kilenc méregpogácsát, ott van a szekrény második keresztjén. Küldjük azon nyomban Budapestre, mert a megindult vizsgálat alapján vegyelemzik a veszedelmes gyurmát. És jaj annak, aki készítette, meg annak is, aki mög akarta ötteni a másik embörrel.

— Jön vissza a rendör, jelenti, hogy nincs a pogácsa sehol, se a szekrényben, se itt, se ott. Mögdöbentem. Példátlan eset. A bűnjelet eltűnnek a rendőrségről. Zárt szobából, zárt szekrényből. Itt már komisz nagy dologról van szó. De mitévő lögyek? ... Mögkezdődött a rendörlegénység kihallgatása és minden gyanuba esött embör fölcitálása, de nem vállalta egyik sem, hogy részes lenne a bűnjel mögsemissítésében.

— Végre a takarító embör is előkerül. Mögkérdözöm:

— Hallja-e, elveszett kilenc pogácsa a szekrényből. Nem vélekszik rá kend?

— Vélekszöm én.

— Hát hun a csodába látta kend?

— Hát ott ni a sifonba.

— Oszt hová lött onnat atyámfia?

— Nagyon szépön megkövetöm a tekintetes urat, ne lönne hozzám haraggal...

— Beszélj, hol a pogácsa? — ripakodok rá.

— Hát bizony én, én, izé... mögöttem.

— Atyauristen! — riadozok — mikor ötte mög?

— Ugy egy hete formán.

— Oszt nem érzött kend sömmit?

— Nem én, mögkövetöm alássan...

— Akkor elmondtam neki, milyen pogácsát temetött el és ha nem akar akasztófára vagy gályarabságra jutni, délután hat óráig keritsen akár a föld alól is kilenc olyan szarkafészökből, meg mögyébből gyurt pogácsát. Mert hiszen váltig azt vallotta a mérgező embör, hogy szarkafészökből, mégpedig kilencből, mög kilenc kut kilenc meszőly vizéből van a szerelem-pogácsa gyurma. De hát münk éltünk volt a gyanupörrel...

— Hat órára ott is volt a pogácsa. El is küldtem előbb Szögedébe, onnan Pestre továbbították. Mög is vizsgálták, de nem találtak benne sömmi hibát. SZÁMADÓ ERNŐ

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Husfélék vásárlása

A jó gazdasszonynak nemcsak a főzéshez, hanem a bevásárláshoz is kell értenie, különben minden oldalon becsapják és selejtes, rosszminőségű árut sóznak drága pénzen a nyakába. Akinek nincs megfelelő gyakorlata, különösen a hus, szárnyas és halfélék vásárlásánál kellő óvatossággal kell eljárnia.

A marhahus akkor jóminőségű, ha durvás tapintatu, az ujj nyomásának ellentálló, vörösszínű, faggyuja pedig a friss vajhoz hasonlóan sárgásfehér.

A borjúhúsból világospiros színűt vásároljunk, ügyeljünk arra, hogy nedvdus, lazaszövetű, a kövérje pedig fehéresen áttetsző legyen. Olyan borjúhúst ne vegyünk, amelynek nincs kövérje és vöröses vagy szürke színben játszik.

A fiatal sertéshus világos vépiros, nedvdus, de nem vizenyös, a szalonnája

pedig fehér és kemény. Ha a hus márványszínű, a szalonnája pedig sárgás. az áru már nem friss.

A jó birkahus vörösszínű, hája áttetsző. Mikor romlani kezd, husa megsürkül, a kövérje pedig zavaros-sárga lesz.

A csirke akkor fiatal, ha erős a lába, jól fejlettek a térdizületei és aránylag vastag a nyaka, a mellén, szárnyán és szegycsontja tájékán pedig puha, ruganyos a hus.

A fiatal liba és kacsá csöre halványpiros, a gégeje puha, testének bőre fehéresen áttetsző.

A nyul fiatalságát abból állapíthatjuk meg, hogy ha széthuzzuk a füleit, a fület a fejfelé összekötő bőr felemelkedik; a térdizületei vastagok, nyaka rövid és erős.

A halvásárlásnál három dologra kell ügyelnünk, mert csak ha e három kelleket együttesen feltaláljuk, akkor bizhatunk a hal frissességében. Ezek: hogy a kopolyui vépirosak legyenek, a szemei kidülledök, fényesek és a teste ruganyos tapintatu. Az, hogy a halnak nincsen meg az állott husokat jellemző kellemetlen szaga, még nem bizonyíték a frissesége mellett, mert lehet fagyasztott is a hal, amelynek nincs szaga. A fagyasztott hal azonban izetlen, értéktelen.

Aki a husfélék frissességét és minőségét nem tudja jól felismerni, csak feltétlen megbízható ismerős helyen szerezze be szökésletét.

Ételreceptek

Tojástekeres. Négy tojássárgáját, 4 egész tojást, 1 deci tejszint, söt, borsot összehabarunk. Tálalás előtt palacsintasütőbe tojásnagyságu vajat teszünk s mikor az forró, ráöntjük a tojáskeveréket, megsütjük és összögöngyölve tálra adjuk.

Levesben főtt fehérpecsenye. A levesben megfőtt fehérpecsenyét megtüzdöljük szalonnával s tepsiben, melynek aljára szalonnaszleteket, karikára vágott hagymát s egy-két kanál jó fehér bort adunk, süttöbe tesszük, azután gyakran locsolva pirosra sütjük.

A legujabb női hajszárító-készülék, egy londoni fodrászkiállításon

Burgonyakása. A burgonyát meghámozva megfőzzük, aztán szitán áttörjük. Egy nagyobb lábasba vaját teszünk, beleadjuk az áttört burgonyát, pici sót és annyi tejet, hogy sűrű keverék legyen. Folytonos keverés mellett főzzük, de forrnia nem szabad. Közvetlenül tálalás előtt készítjük el, mert csak frissen jó.

Diós béles. 20 deka vaját, 28 deka lisztet, 4 deka cukrot, 1 kanál tejfölt és kevés sót 1 tojás sárgájával összegyurunk s a tésztát két részre osztjuk. Az egyik felét kinyújtjuk, tepsire tesszük és a következő töltelékkel kenjük meg: 4 tojás sárgáját 14 deka cukorral habosra keverünk, hozzáadunk 10 deka finomra tört diót, kevés citromhéjat és 5 tojásfehérje keményre vert habját, a tésztát másik felét ráborítjuk és megsütjük.

H I R E K

Tudod-e, hogy ...

*Tudod-e, hogy ott, a nyár alatt,
Nekem adtad első csókotod?
Tudod-e, hogy akkor én voltam
E világon a legboldogabb?*

*Mért hagytál el, miért engemet,
Mért dobtad el piros szívetem?..
Madárhajtó hulló ősz alatt
Eldobott szív könnyem meghasad ...*

Ifj. BÉKÉSSY ISTVÁN
(Hajduszoboszló)

Tul a fenyvesek homályán ...

*Tul a fenyvesek homályán
Van az én hazám,
Tul a mezők rónatáján
Ott nevelt anyám.*

*Jó a sorsom, mégis haza
Vágyik a szívem,
Földiek, még látjuk egymást,
Látjuk ... én hiszem! ...*

SZABÓ LAJOS
(Somogyzentimre)

Amerre én máskor jártam ...

*Amerre én máskor jártam, virág nyílt,
Minden kapu, minden ablak nekem
nyílt.*

*Hej, de sorsom rávetett a jaj-utra,
Édes rózsám ez az út visz a sirba ...*

*Fejem felett elszárynyaltak az évek,
Megőszülve itthagytak csak legénynek.
Árvább lettem, mint az a vadibolya,
Pedig azt még a madár is tiporja.*

CSÁNYI JÓZSEF (Miháld)

Szántok-vetek ...

*Süvit a szél, hajladozik a nyárfa,
Szántok-vetek vadvirágos határba'...
Vigan végzem egész napi munkámat,
Kis pacsirta éneklő a nótámat.*

*Este mikor hazafelé indulok,
Kezdenek már ragyogni a csillagok.
Egész uton mindig csak azt gondolom:
Hazaérek s megölel a galambom.*

Ifj. CSÖRGEI ITSVÁN
(Mány)

Egy ázsiai szingaléz táncos,

aki most Londonban, a buddhisták kongresszusán mutatta be művészetét

„Szelid vágycsok perceiből” címmel jelent meg *Kacsmary* Imrénének, a jeles költőnek, második újabb kis versgyűjteménye. A költő ezekben a verseiben hazatér szülőföldjére, a színnyei patak partjára és borókacserjék közt zendíti meg lelkének orgonáját. Igazán meghatározható, hogy mennyi szeretettel s mennyi ragaszkodással van ősei földjéhez, a csillagporos színnyei ujfaluiskájához. Ez a mély érzés mintaképp szolgálhat minden magyar embernek. A füzet megrendelhető kiadóhivatalunkban. (Ragyogó Lőrincz Pál.)

Országos Református Kiállítás. Négy-száz év érdekességei tárulnak fel az Országos Református Kiállításon, amelyet szeptember hó 30-án nyitott meg a fővárosban nagybányai vitész *Horthy* Miklós Kormányzó Ur. Az *Iparművészeti Múzeumban* Nagy-Magyarország református halhatatlanságainak arcképsarkokát rendezték be. Az üvegtárlókban felnyitva a régi országos zsinatok eredeti okmányai, majd százados urasztali terítők, urvasorai kancsók, kelyhek láthatók. Itt szemlélhetők az egyházfejelmek szigorú korának dokumentumai is: a szegénykő, amelyhez hozzákötötték a cégeres bűnöst, a kaloda, a vétkes nők szegénypadja, korbácsa. A Nemzeti Múzeum dísztermében az állami közgyűjteményekben őrzött református vonatkozású kincsek válogatott anyaga foglal helyet. Végül a Ráday-utca 28. sz. alatti Református Teológián a tanügyi rész került elhelyezésre. A kiállítás beszédes bizonyítást tesz a református egyháznak a múltban végzett óriási kulturális munkájáról.

PÁSZTORTÜZ

A mi haiti prókátorunk

Midőn az időnként Genfben — busás napidij mellett — tanácskozó, a jobb sorsra érdemes népek millióit guzsbakötő, megnyomorító és elszomorító, magát hangzatos pöffeszkedéssel „Népszövetség”-nek elnevező, saját bőrüket és rabolt mérhetetlen szákmányukat kinos aggodalommal és szemérmetlen hazug brutalitással biztosító lelketlen, embertelen bünszövetkezet költséges, nagyképi, álnok tanácskozásaira gondolok, a jóval több, mint száz év előtti másik, sok tekintetből hasonlatos „Szövetség”, az ugynevezett „Szentszövetség” bécsi emlékezetes tanácskozásai, báljai emlékeznek fel előlem ... Más köntösben, más jelszavakkal az is a tömörült szuronyok gyilkos hegyére alapította a népek millióit tudatlan szolgasorsban tengődtető erőszakos hatalmát.

A kenyéret és a saját anyanyelven való beszélhetőségét azonban ezek a több mint száz év előtti bécsi táncos szentek sem kobozták el a szuronyaik hegye alá vetett népeiktől. A mindennapi kenyér elrablását, a szenvedő rabnépeknek némaságra kényszerítését — a Jézus-hit félrerugásával, a fennen dicsőített „mai” közös emberi művelődés megcsufolásával — most a genfi nép- és békességmentő népszövetségi jó „atyáink”-tól tanulhatjuk meg és élvezhetjük ki védelemtől pusztult drága testvéreink sirjainak vigasztalan fenekéig ... Újabb megcselkedték azt is, hogy amidőn a magyar kiküldött, Eckhardt Tibor, az össze-vissza hazudó, a cseh, rác, oláh álnokság porázán vezetett, helyesebben félrevezetett teljes tanácsnak a magyar igazságok fényétől zavarodottan hunyorgató magas színe előtt férjiasan szóvá tette, megcáfolhatatlan véres adatokkal feltárta az oláhtól, szerbtől, csehtől ördögileg gyötört, meztelenre vetkőztetett, leg-elemibb emberi jogaitól megfosztott, kénye-kedre kiszolgáltatott magyar véreink szörnyű rabszolgaságát, égre kiáltó fájdalmas panaszait, bedugták a — füliüket! S a látszat kedvéért — további tanulmányozás és majdani véleményezés végett — kiadták az „ügyet” egy nemcsak a mi életünkhöz, még az égaljunkhoz is merőben ellentétes, vadidegen, más világrész kenhető fiának, a messze tengeren túli haiti néger keverék lakosságú sziget-országocska göndör, sertésszörméjű, tömpe orru, fűrészfogú, fekete szerencsenépszövetségi tanácsstagjának, melynek az ősei még nem olyan régen élvezettel üzték az — emberevést. Szóval elmondhatjuk, hogy az elszakított magyarság sorsa most került az igazi „hozzáértő” kezekbe! ...

MÓRICZ PÁL

NEMZETGAZDASÁG

A textilgyárak árromboló politikája tette szükségessé a gyapjubehozatalt

Az a kormányintézkedés, amely megengedte a gyapjubehozatalt, sok vitára adott alkalmat a magyar textilgyári érdekeltségek körében és általában szemrehányással illették a kereskedelmi kormányt, hogy a magyar gyapjukészletek exportját annak idején megengedte s most kénytelenek vagyunk nemes valutáért külföldi gyapjút behozni az országba. A textilgyári érdekeltségek azonban elfelejtik azt, hogy ezt a helyzetet egyedül és kizárólag az ő mohó árpolitikájuk idézte elő, hiszen a gyapju értékesítése idején az összes magyar gyárak tartózkodtak a vételtől, természetesen azért, hogy a piac lanyhaságával a pénzügyben szenvedő gazdákat arra kényszerítsék, hogy árujukat minél olcsóbban adják el a textilgyáraknak. A kormány azonban az egyetlen helyes és eredményes eszköz-höz fordult: megengedte a gyapju kivitelét, s akkor csakugyan megfelelő áron került ki a vámkülföldre. A textilgyárak később kaptak észbe, s mire ők is vásárolni akartak, addigra nem volt elegendő gyapju az országban. Most tehát nem állott más mód a kormány rendelkezésére, minthogy a gyapjubehozatalt felszabadítsa. Ez az intézkedés ugyan — valutapolitikai szempontból tekintve — nem nagyon előnyös az általános magyar közgazdaság szempontjából, de talán jó iskola lesz textilgyárainknak arra, hogy a jövőben az ilyen zsaroló, árromboló politikától tartózkodjanak.

Örvendetesen fejlődik háziipari cikkeink exportja. Legutóbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy ebben az évben már százezer matyóbluzt vittünk ki a külföldre. Nem érdektelen annak megemlézése sem, hogy ezt a kiváló eredményt elsősorban az „Iparművészeti Társulat” lelkes és eredményes munkájának köszönhetjük. Az Iparművészeti Társulat elsősorban a kézimunkákhoz szükséges nyersanyagárak nagymértékű leszorításával végzett igen eredményes munkát, azután kitűnően megszervezte a magyar mű- és háziipar értékesítését, Budapesten és Bécsben állandó kiállítást tart fenn és a távolabbi külföldön is állandó propagandát fejt ki és mindezzel elérte azt, hogy a magyar kézimunkák kivitele nem képezi egy-egy nagyobb cég monopóliumát, hanem a kisiparosok és a népi kézimunkákkal foglalkozó falusi lakosság az Iparművészeti Társulat útján közvetlenül bekapcsolódhat a kivitelbe.

A magyar cukortermelés fejlődése. Az elmúlt gyártási idényről szóló jelentés a magyar cukoripar örvendetes fejlődését mutatja 1,220.105 métermáza cukortermeléssel, az előző évi 930.694 mázsával szemben. Különös említést érdemel, hogy a magyarországi belső fogyasztás az elmúlt évben 233 vagonnal emelkedett, mi feltétlenül a közönség vásárlóerejének javulását mutatja.

Magyar-német vegyesbizottság alakul. Winter dr. vezetése mellett a német birodalmi élelmiszerhivatal küldöttei Budapestre érkeztek, hogy az „Országos Magyar Mezőgazdasági Kamarával” a két állam mezőgazdaságát érdeklő kérdésekről tárgyaljanak. Elhatározták, hogy állandó vegyesbizottságot alakítanak, amely minden — Németország és Magyarország mezőgazdaságát érintő — kérdésben az illetékes kormányok tájékoztatására és megállapodások előkészítésére vonatkozóan tárgyalásokat fog folytatni.

Egyesített községek. A belügyminiszter a Baranya vármegyébe kebelezett *Kiscsány* és *Oszró* községek egyesítését elrendelte. Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve *Csányoszró*.

Óriási katasztrófa egy angol vasuti vonalon. A Blackpoolból óránként száz kilométeres sebességgel *London* felé rogó expresszvonat szeptember hó 29-én éjszaka *Warrington* állomás mellett összeütközött a helyivonattal. Az összeütközés olyan erős volt, hogy az expressz a helyivonatot ötszáz méternyire visszalökte, a két mozdony egymásra torlódott, az expressz első kocsijai egymásba futottak és úgy összetörték, mintha gyufás dobozok lettek volna. *Tizenegy holttestet és negyven súlyos sebesültet huztak ki a romok alól.*

Versegly-szobrot lepleztek le Szolnokon. Szolnokon szeptember hó 30-án leplezték le *Versegly* Ferencnek, a város szülőtte pálosrendi nagy papköltőnek szobrát, amely *Borbereki* Zoltán szobrászművész alkotása. Az ünnepélyt *Kiss* Gábor, a Versegly-kör alelnöke nyitotta meg. Az ünnepi beszédet *Császár* Elemér mondotta. A szobrot *Tóth* Tivadar dr., a Versegly-kör elnöke adta át és a város képviselőiben *Kerekes* Sándor helyettes polgármester vette át.

Halálos vasuti szerencsétlenség Budapest határában. Szeptember hó 30-ára virradó éjszaka *Pestszentlőrinc* közelében a vasuti átjárónál át akart hajtani a síneken lovaskocsijával *Lassán* József fuvaros. Később vette észre, hogy közeledik a lajossal szembejövő vonat. A mozdonyvezető már nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget. A mozdony elkapta és összetörte a szekeret. A kocsi utasai közül *Lassán* József súlyosan megsebesült, a felesége, *Garai* Géza kereskedő és *Keresztési* Imre munkás pedig súlyosan megsebesült. A nyomozás adatai szerint *Lassán* József vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Magyar Anyák Naptára az 1935. évre. Kiadja az *Országos Stefánia Szövetség*. Nem egyszerűen népszerű naptár, hanem valóságos szemléltető felvilágosítás a csecsemőnevelésről. Különlegesen érdekes a játéknak a gyermekre való jellemnevelő hatásával és fontosságával foglalkozó cikk. A játék értelmes legyen, hangoltsa a célszerű játéktárgyakat, amelyek nem mutatósak, hanem ellenkezőleg olyanok, amit a gyermek képeztével megváltoztathat. A szülői szeretetnek a nevelést irányító voltát, a nem csupán örökös engedékenységet, hanem a szükséges korlátozás fontosságát, főleg pedig kizárólag csak a szülőkre tartozó és másra át nem hárítható részét ismertetik és hangsúlyozzák a naptár írói. Az egész naptár valóságos tárháza a gyermeknevelés tudnivalóinak. Költeménygyűjteményének bájosága és üdősége különösen megragadja az olvasót. A naptár ára 80 fillér, kapható az *Országos Stefánia Szövetség*-nél és védőintézetinél.

65.000 pengő szavazott meg Székesfehérvár a balatoni ut céljaira. Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén az építendő új balatoni úthoz 65.000 pengő hozzájárulást szavazott meg, azzal a kikötéssel, hogy az utat a városon keresztül vezessék. A városi pótadót sikerült 50 százalékkal leszállítani.

Mit hoz a jövő? Ki tudja ezt megmondani? Gyönyörű tervek, felébresztett vágyak, titkos remények ragadják az embereket a képzelet birodalmába. . . Einstein professzor szerint: „A képzelet fontosabb, mint a tudás.” A tudásnak határa van, a képzelet . . . alapja az életnek, a valóságnak. Minden lehetséges . . . Egyszerre szerencsés, dusszagad, boldog lehet az ember! De hogyan képzelhető mindez el, kísérlet, próba nélkül? . . . Hogy érheti Önt egy nagy nyereség, ha nincs sorsjegye? . . . Most itt a lehetőség és alkalom! . . . Október 20-án kezdődik az új sorsjáték, amelyen 300.000, 200.000, 100.000 pengő is nyerhető. Rendeljen egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál 3, 6, 12, 24 pengőért. Ha lesz sorsjegye, mindjárt meglesz a reménye, hogy váratlanul vagyonhoz jut és terveit, vágyait megvalósíthatnak.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mi volt az eredménye a „Mezőgazdasági Sajtószemle” június havi pályázatának, kik és milyen jutalmat kaptak? (M. F., Szegehalom). — **Felelet:** Jutalomban részesültek: ifj. Magyar Ferenc (Magyaróvár), Benkő Sándor (Solt) és Róka Gyula (Ispánk). Az első díj egy negyedévi előfizetés a „Mezőgazdasági Sajtószemle”-re, a másik kettő pedig könyvjutalom volt. Az Ön pályamunkája nem érkezett be.

Kérdés: Köteles-e leventeoktatásra járni középiskolai magántanuló? (Zs. M., Görgeteg). — **Felelet:** Köteles.

Kérdés: Mikor közli a „Vasárnap” Nyáry Andor: „Lakodalom” című regényét, vagy hol lehet megkapni könyvalakban? (K. K. J., Bánfa). — **Felelet:** Nincs szándékunkban közölni. Tudomásunk szerint könyvalakban nem jelent meg.

Kérdés: 1. Kétől kell kérni pisztolytartásra engedélyt? 2. Mi az engedélyezés feltétele? (H. M., Nyiregyháza). — **Felelet:** 1. Az engedélyt a főszolgabíró hivatalától kell kérni. 2. Legalább 10 éves magyar állampolgárság; 18 éves kor betöltése; fedhetetlen előélet; testi és szellemi épség. A hatóság azonban megtagadhatja az engedélyt azoktól, akiknél a foglalkozás nem indokolja a fegyverviselést, vagy akiket nem tart elég megbízhatónak. A fegyvertartási-engedély iránti kérvénynek tartalmaznia kell a kérelmező nevét, foglalkozását, lakóhelyét, a fegyver részletes adatait, a legutóbbi engedély számát és a fegyver eredetét igazoló adatot.

Kérdés: 1. Milyen könyvek foglalkoznak az óra szerkezetével és mennyiért kaphatók? 2. Milyen gyártmányu a Hartmuth és Faber ceruza? (N. L., Mezőhegyes). — **Felelet:** 1. Rohonci M.: „Az óra szerkezete és javítása”. Ára 2 pengő; kapható kiadói hivatalunkban az ár és 20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett 2. Német gyártmányok.

Kérdés: Hol szerzethetünk be legolcsóbban szénkéneget? (Somogydörgicse előjárósága). — **Felelet:** Forduljanak megrendelésükkel a „Balatonedericsi Állami Szénkéngyárhoz” (Balatonederics), ahol az állam által előírt 58 pengős áron szerzethetik be a szénkéneget.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. W. J., Füle. Előfizetése folyó évi december hó 31-ig van rendezve. — **J. I., Kilián.** Kérésével forduljon a Járási Népgondozó kirendeltséghez, ahol részletes felvilágosítást fognak nyújtani. — **K. J., Mezőhegyes.** Segélyben nem részesülhet. Szilvatermelők címei: Harasztaljai Gazdaság, Érsekvadkert; Sümeg Ottó, Vámosmikola, vasútállomás Szob; Stranyavszky Sándor, Nőgrádmarec, Burgonyatermelők címei a Nyiregyházi Kereskedelmi Kamara megadja Önnek, ha hozzájuk fordul egy válaszbélyeges levelezőlapon. — **Ifj. R. I., Pápa.** Sajnálattunkra, utóbbi időben nem kaptunk levelet Öntől; a szeptember hó 9-én megjelent 36-ik számban közöltük egy versét. — **K. Gy., Szomoróe.** Egy kis türelmet kérünk, amint sor kerül rá, jönni fog. A kért cím a következő: Ifj. Csányi József, Miháld, 202. házszám, Somogy-m. — **O. F., Mátraszöllős.** Jobb szeretnők, ha újakat küldene, de ne ilyen nótaszöveg-szerűeket. — **Ifj. N. F., Györgypuszta.** Nem világlik ki a sorokból, hogy mit jelképez az égő hegy. Sajnálattunkra, még ez sem közölhető. — **Ifj. R. K., Berekböszörmény.** Fájdalom: nem közölhető; formailag fogyatékos sorok.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, október hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Jászdózsza, Tiszaföldvár. — **Lóvásár:** Nagyatád. — **Kirakodóvásár:** Senyeháza.

Hétfő, október hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Arló, Balassagyarmat, Búdszentmihály, Dévaványa, Dombrád, Dunapataj, Hajós, Kerekegyháza, Kisköre, Mátészalka, Mezőcsanak, Nagykőrös, Öskü, Püspökfnádasd, Rábacsanak, Rakaca, Sárkeresztur, Tarcsl, Tarpa, Tápóbiacske, Tura, Vác. — **Állatvásár:** Eger. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csögle, Má-

goes, Mór, Nagybajon, Ozora. — **Kirakodóvásár:** Nagymaros.

Kedd, október hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Dunapataj, Godisa, Gönc, Kéty, Mihályi, Nagyharsány, Pápa, Szentdiénes, Tiszaroff, Vásárosnamény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Baté.

Szerda, október hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Majs, Nagykönyi, Páka, Pápa, Pellérd, Tótvázsony. — **Állatvásár:** Csorna.

Csütörtök, október hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Egerág. — **Állatvásár:** Deveser. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kurd.

Péntek, október hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Derecske, Szarvas. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Körmen.

Szombat, október hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Elek, Hódmezővásárhely, Szarvas.

T R É F Á K

Kohn és a templom

Kohn, a fűszeres, és a felesége minden péntek este templomba mennek. A minap is pénteken beszól Kohnné az üzletbe:

— Adolf, zárj be és gyere a templomba.

— Rögtön, fiam, — mondja Kohn — csak még bele kell kevernem a rumba egy kis vizet, a porcukorba egy kis lisztet és a tejbe egy kis keményítőt.

Különös kívánság

A valutásibert sikkasztás miatt három évi börtönre ítélték. Az ítélet kihirdetése után a bíró fogházörököt hozatott, hogy a delikvenst lekísérjék a cellájába és megkérdezte tőle, hogy van-e valami kívánsága?

— Van, — felelte a rab — kérem a feleségemet értesíteni, hogy ne várojon ebédre, mert csak 1937-ben jövök haza.

A japán háziur

Két jóbarát találkozik a kávéházban.

— Rég nem láttalak, — mondja az egyik.

— Igen. Hurcolkodtam.

— Ott hagytad a szép lakásodat?

— Igen.

— És miért?

— A háziur japán lett.

— Hogy-hogy japán lett?

— Egy féleve nem fizettem házbért és ferde szemmel nézett rám.

Színház után

— No, mit szól a szöke Vénuszhoz?

— A címét részben nem értem.

— Mit nem ért?

— Hogy mit jelent az az usz?

Kissé sántít ez a vice

— Tudod-e, melyik tyuk ügyesebb: a fekete, vagy a fehér?

— Na?

— A fekete, mert az tud fehér tojáást tojni, de a fehér nem tud feketét.

A rosszhiszemű hitelező

— Mit szólsz hozzá, akció készül a rosszhiszemű adósok ellen.

— Ez a legnagyobb igazságtalanság. Rosszhiszemű adós nincs, csak rosszhiszemű hitelező.

— Melyik az?

— Aki a mai világban kölcsönt mer adni.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

jód **Y**
É

(Beküldte Jenci Sándor Soltról.)

2. Szórejtvény.

L E **t**
bükk

(Beküldte Szébenyi Gizi Geneshát-pusztáról.)

3. Szórejtvény.

villád **szalma**

(Beküldte Lőke József Tarról.)

4. Szórejtvény.

messze **BA** **EDÉNY** **S**
(e=a)

(Beküldte ifj. Csokonyay Nagy József Kaposszentbenedékről.)

5. Szórejtvény.

nem sűrű **aszpirin** **hüvelyes**
(-)

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 43-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 37-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Dániel**. 2. Pontrejtvény: **Aranybárány, aranykos**. 3. Szórejtvény: **Kréta**. 4. Számrejtvény: **Aki másnak vermet ás, maga esik bele**.

Megfejtették: Henszel Mihály, Rácz Elek, Niklai István, Vezér Emil, Kutnyánszky Géza, Günther Ferenc, Nagy János, Polgár Géza, Veress Ferenc, Vargha Anna, Kovács I. Márton, Székes István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Rácz Elek (Babarc), Niklai István (Szakes-major, ap. Szakes).**

A 38-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

35

Regény a székely ősidőkből ★ Irla Földes Géza

Ez az egykor olyan hatalmas város már nagyon régen rohan lefelé a lejtőn. Hazafiság, vallás, becsület ott rég megvetett portéka és ott minden csak a bomlást szolgálja. Az előkelők az erkölcsatlenség fertőjében fetrengenek. A papság egymás ellen késhegyig is kész harcra kelni a legkisebb dolgokért is. Ebben az időben folyt a leghevesebb vita, hogy a Krisztus homouzion-e, vagy csak homouzion? És e két kérdésben ez az egyetlen kis „i“ betű különbség két ellenséges pártra szakította az országot. A vezérek azonban akármilyen fanatikusok voltak, a hiveik azt lesték, mit szólnak ezekhez az udvari hatalmasságok? Kié lesz a hatalom? Mert okos ember elsősorban ehhez alkalmazkodik. Mert ha — például — Pulcheria keritheti kezébe a vezetést, akkor vége Nesztoriusznak, a homouzionot védelmező püspöknek. Ellenben Eüdoxia gyűlöli Cyrillust, a homouzion hitvallóját. Ilyenformán ott minden az udvari asszonyok árnykodásán fordul meg. Egy pártért, vagy egyetlen kegyenc kedvéért képesek akármikor a mások életét is feláldozni.

És ezek mellett Bizáncban már csak az árulkodás, besugárás az érvényesülésnek az útja. A becsületnek és tisztességnek már rég nincsen ott nagy értéke. Pedig ezek magukat mind keresztényeknek vallják s mégis a legundokabb pogányságot mivellik. Kérdezhetjük: hová lett innen a Krisztus, aki maga az élő szeretet és türelem?

Itt a székelyföldön a nemzet a napban és a tűzben látja az Istent. Tiszta, igaz szívvel van mindenkor a szenvedő iránt, támogatója az elhagyatottak. Nem ismeri a Krisztust, de azért úgy él, mintha az isteni Mester éppen ezen a földön járt és tanított volna és innen kelt volna utjára az egész világra szóló parancs: Emberek, szeressétek egymást! Miért hagyná el hát Kájon ezt a népet?

A Zandur házában már együtt volt a lakodalmasság. Az öreg maga rendelkezett. Itt a rendelkezés az ő tiszte. Megszokhatta, mert régóta eszi az özvegység szomorú kenyérét.

— Ilonka leányom, te vagy az asszony a háznál. Készülj a lakodalmomra! Hozd ide a mátkakenyeret!

Alig telt el néhány pillanat, már az asztalra tette Ilonka a szelet kenyeret és a sórtartót.

— Itt a mátkakenyér! — jelentette az édesapjának.

Zandur Jolánt az asztalhoz vezette. — Jere ide, édes leánykám. Ennek a háznak mától fogva te vagy az

asszonya s ha ez tetszik neked, az asztalon a mátkakenyér. Vedd a kezébe, sózd meg, törd ketté s a felét add oda annak, akit erre a legérdemesebbnek tartasz.

Jolán felvette a kenyeret, megszóta, kettétörte s a felét odaadta Zandurhánknak. Amig Zandurhám ezt elfogyasztotta, Jolán azt mondotta:

— Adjunk hálát az Istennek, hogy azt a földet megáldotta, amelyen ez a kenyér termett.

A kezében maradt fél darab kenyeret Jolán ette meg s ezalatt Zandurhám fohászolt.

— Legyen áldás azon a házon, ahol az asszony megsüti a mindennapi kenyerünket!

És most megint Jolán vette át a szót.

— Álom volt ez, felébredtem és ó, be szép valóság! A te házadban megtaláltam szívem édes nyugalma.

— Megosztottam veled, drága kincsem, ezt a kenyeret! — mondja Zandurhám. — Te vagy az én szerelmem! Áldott az a hajlék, ahol a tűzhelyen a tüzet te élesztgeted!

Az asszonyok ezalatt a tűzhelyen meggyújtották a tüzet s tűzvilága széthintti sugarait a házban. Eléje rakják a konyha eszközeit: a főzőkanalat, a keverő fákát. Jolánt rendre mind megölelik, összecsokolják és őt élteti az egész násznép.

Zandur egy fali szekrény elé lép és kiveszen onnan egy aranyos főkötőt.

— Zandurhám, — szólott a fiához — ez a mi legdrágább családi kincsünk. Ősanyáid ezt mind boldogan viselték. Mától kezdve a te gondod, hogy a feleséged is boldogan viselje.

Zandurhám átveszi a drága ajándékot, lehajol és megsókolja az öreg ember kezét.

— Isten engem úgy segítjen, ahogy én az édesapám szavát megfogadom!

A vendég asszonyok Jolánt egy székre ültetik s a lányosan befont haját kontyba csavarják és eközben elmondják a szokásos mondókat.

— Fonjuk újra, rakjuk kontyba ezt az omló szép haját. Főkötővel a menyecske konty alatt is szép marad. Főkötő az asszony legszebb ékessége, ez a legszebb korona. Adja Isten, hogy asszonyunk boldogsággal hordozza!

A felkontyolt asszonyt a vendégek lelkesen megéltetik és Jolán ezt mosolyogva fogadja. S amint a vendégek előtt végigmegy, mindenki csak azt mondja:

— Ó be szép asszony!

A vendégasszonyoknak azonban arra is gondjuk van, hogy az asszonyi foglalkozás minden ágába beve-

zessék, mai szóval élve, beiktassák. Az egyik asszony guzsalyat hoz. Már fel van kötve rá a kender. Jolán elveszi s a szoba közepén egy székre ülve, elkezd fenni. A vendégek egymásután mind a hátamögé állanak. Közvetlen mögötte áll Zandur és Kájon, melléjük kerül Zandurhám, Ilonka, Tálitoppos és Mitács.

Jolán, amint egy-két orsónyujtást fon, megszólal

— Amilyen hosszú ez a cérnaszáll, legyen olyan hosszú az én édes jó uram élete s amilyen sima és egyenletes, legyen olyan egyenletes és sima a mi házasságunk is.

Amig Jolán ezt a fonóáldást elmondotta, a szolgálattevő leányok mögöttük az asztalra ételt és italt hoztak s a vendégek kezébe borral telt aranyos kupákat adtak.

— Isten áldja mindazokat, akik az én örömnapomban ma itt résztvettek! — Zandur magasra emelte a kupáját, koccintott a vendégekkel és fenéig kiürítette. Utána a vendégek is felkőszöntötték Zandurt és az ifjú párt s ők is az egészségükre üritették a kupákat.

A étellel most már az új asszony kínálkozott s mikor a mulatságba egy kissé belemelegedtek, Ilonka pántlikás pálcát nyomott Tálitoppos kezébe.

— A lakodalmomból a vőfély se hiányozzék. Te mondd el a vőfélyáldást!

Tálitoppos kiállott a közepre s úgy mondotta el a vőfélyáldást:

Boldog, kinek nagyon szép s jó felesége,

mert a jó feleség a ház ékessége.
Boldog, akit így áld Isten őfelsége,
ezt minden elhiggyje! Ez a nótánk vége...

S ha Budvár ormáról szellő indul, halljátok meg ennek a zugásában a romok alatt porladozó ősök boldog lakodalmi énekét. Itt a föld egyaránt eltakarta a gonoszokat és jókat. De a századok hosszú sora emléküket megőrizte. Ezeket tőlünk soha senki el nem veheti. Ezek a mieink maradnak az idők végéig.

Ha felnézünk az égre, megtelik a lelkünk édes bizalommal. A Tejut hosszában a véghetetlen csillagtábor minden sugara az égbe szállt székely vitézek lova patkóinak a sugárzása. Ne féljete, nem ők nélkül kiáltunk hozzájuk:

— Jere haza Csaba vezér, bajba van a székely!

(Vége.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak október hó 2-án.

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 16—16.20, 78 kg-os 16.15—16.35, 79 kg-os 16.30—16.50, 80 kg-os 16.40—16.60; felsőtiszai 80-as 16.30, 150 mm hajdúi 80-as 16.30, 16.05, 79 kg-os 16—16.20, 80 kg-os 16.10—16.30; dunai, tiszai, fehérmegyei, dunántúli 77 kg-os 15.65—15.75, 78 kg-os 15.80—15.90, 79 kg-os 15.95—16.05, 80 kg-os 16.05—16.15. Pestvidéki rozs 12.40—12.50, egyéb 12.60—12.75; sörárpa elsőosztályú 17.50—19, másodosztályú 16—17, harmadosztályú 15.25—15.75; takarmányárpa elsőosztályú 14.25—14.50, másodosztályú 14—14.25; zab elsőosztályú 14—14.20, másodosztályú 13.85—14; tengeri, tiszántúli 11.60—11.75; buzakorpa 10.90—11; 8-as liszt 13.80—14 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.48—15.49, márciusra 16.68—16.70, májusra 16.94—16.95. Rozs októberre 13, márciusra 13.80—13.82. Tengeri májusra 10.47—10.48 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Az árak tovább csökkentek. Lucernamag. Műtán a belföldi kínálat nagyobb mértékben nem erősödött, az árak még tartottak maradtak. Egyéb heremagvakban egyáltalában nem volt forgalom, egyedül ballacim iránt mutatkozik némi érdeklődés. Kölesekben a kínálat megerősödésével az irányzat ellanyhult, míg maharmagban az üzlet nálunk még nem indult meg. Szudánfűmagban előfordult néhány kötés, a kínálat egyelőre még csekély. Hüvelyesekben alig volt forgalom, az ára csökkent. Megerősödött a kínálat tökmagban, de a külföldi elhelyezés még nem indult meg. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzési nyersáruért 100 kg-ként, budapesti paritásban: köles, fehér 12.50—13.50, vörös 11.50—12, vegyes 11—11.50; repce 21.75—22.25; lenmag, nagy 23.25—24, kis 21.25—22, mák (kék) 48—50; borsó: Vikt. 28—32, expressz 20—22, ősz 20—22; lenese, nagy 45—50, közep 32—36; bab: fehér gyöngy 15.50—16, dunai szokvány 14.75—15, dunántúli szokvány 13.75—14.25, felsőm. 13.50—13.80, gömbölyű fűrj 17.50—18.50, hosszú 16.50—17.50; lucernamag 130—140; lóheremag 130—145; tavaszi búkköny 16—18 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 11, konkolydara 11.25, lenmagpogácsa 14.50, napraforgópogácsa 13, repcepogácsa 9.50, répaszelet, szárított 10.75, rozskonkoly 10, rozskorpa 11, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna másodikrendű 5.70—6.24, harmadrendű csomag-

lásra 4.80—5.50, sarjuszéna 6, muhar-széna 5.50—6.90, lucernaszéna 7.50—9.20, zabosbükönyszéna 5.80, lucerna és muhar keverék 6.50—6.70, alomszalma elsőrendű 4.70—4.80, másodrendű 4—4.30 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30—40 fillér.

Cirokszakál, takarószalma átlagárban 34—36, bélésszalma átlagárban 26—28 pengő métermázsánként. *Cirokrag* új 8 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél-éves tinók 38—40, másféléves üszök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjuvásár. Elsőrendű 75—80, másodrendű 68—74, harmadrendű 60—67 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Gyapjúpiac. A hazai gyapjúpiac legújabb eseménye, hogy a kormány folyó hó 22-én megszüntette a gyapjubehozatali tilalmat. A forgalom ugyszólván teljesen szünetel és csupán néhány kereskedői tétel kelt el, melyekért báránnyapjújúnál változatlanul 1.55—1.65, cigagyapjújúnál 1.95 és rackagyapjújúnál 1.15—1.20 pengőt fizettek.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi 340 kilón felül 81—82, szedett közep 74—77, silány 64—68 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, lefőlözött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—320, szedett vaj 180—200, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—240, emmentáli 220—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 1.60—2.80, csirke 0.80—2.50, ruca 1.30—2 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.10—1.50, csirke 1.40—2.40, ruca, hizott 1—1.40, lud, hizott 1—1.30, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 8—9, fésztojás és apró 6—7.5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.12—1.36, sózott, kenyér 1.40—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.28—1.40, tepertő, zsíros 1.40—2, sertézsír, helybeli 1.28—1.36 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.20—1.60, harsca 2.20—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.60—2.40, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.40, többi része 0.40—0.50 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 2—4, fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsa 3.20—3.60, erős 2.40—2.80, kereskedelmi 2—2.40, mák, kék 0.70—0.90, pergetett méz 1.20—1.40, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 4—16 (1 cs.), petrezselyem 4—20 (1 cs.), zeller 2—12 (1 drb), kalarabé 8—14, karfiol 15—60, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—12, fokhagyma 36—90, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—14, savanyított káposzta 20—34, kelkáposzta 6—16, vöröskáposzta 10—24, fejessaláta 4—12 (1 drb), torna 40—120, burgonya, Gűlbaba 10—12, ősz, rózsa 8—10, nyári, rózsa 9—12, Ella 6—10, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 100—200, szegfűgomba 80—140, éti vargánya 60—140, zöldpaprika, apró, hegyes 12—28, nagy, tölteni való 6—28, tök, főző 8—18, uborka 14—36, paradicsom 6—20, zöldbab 14—60, vajbab 16—70, zöldborsó, hüvelyes 32—80, sóska 16—30, paraj, tisztított 16—30, feketeretek 8—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek, csomóként 6—12, zöld tengericső darabonként 2—6 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—42, körte 20—40, szilva, besztercei 36—90, bírsalma 16—42, áfonya 120—160, őszibarack, magvaváló 36—240, őszibarack, nem magvaváló 36—240, csemege-szőlő 48—100, kevert szőlő 36—50, közönséges szőlő 28—40, dió 60—120, dióhéj 260—400, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 280—360, héjazott mandula 320—600, gesztenye 40—70 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A kistermelőknél a szüret már befejeződött, az uradalmak a most szüretelt mustot hektoliterekufokkonként 1—1.20 pengő között adják, de a kínálat nem túl nagy. Kifortt ubjorokat kistermelőknél, ab pince, hl-fokkonként 1.70—2, uradalmi tételekért, gyengébb minőségűt 2—2.20, jobbminőségűket 2.50 pengőért kínálnak. A magasabb árak ellenére a jó minőségűek az üzletkötésekre nyomasztóan hatnak.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben e héten élénkebb volt a kereslet és főleg fogyasztási és denaturált szeszben volt nagyobb forgalom, változatlan áron. A gyümölcs-pálinkaüzletben szilárd az irányzat és a gyér kínálatl szemben élénkebb a vételkérés. Elkelt törköly 3.10, szilvrium, nyári áru 3.70—3.80, seprőpálinka 3.30, eperpálinka 3.50 pengőig. Az árak 10,000 literfokkonként III. táblázat szerint + 3 százalék forgalmiadó értendők.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 2-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1680—1720; dollár 337.90—341.90; kanadai dollár 341—351; holland forint 231.60—233.60; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csechkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 65—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. OKTÓBER 7—13.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

X. 7

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Raavasz László dr. püspök. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Oetter György dr. pápai kamarás, váci püspöki titkár. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar: Rapszódia. **Szünetben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek, műdalok, tánczene. 15: „A helyes tejkézelés”. Náray Andor m. kir. gazdasági akadémiai tanár előadása. „A lucernaliszt”. Weiser István dr. egyetemi tanár előadása. 15.50: A magyar-osztrák válogatott labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése a MTK Hungária-utí sporttelepéről. 17.05: Veres Lajos cigányzenekara. 18.10: „Munkácsi Mihály inasévei”. Harsányi Zsolt előadása. 18.40: Sporteredmények. 18.55: Az Operaház előadásának közvetítése. „János vitéz”. Daljáték három felvonásban. Petőfi Sándor költői elbeszélése nyomán írta Bakonyi Károly. Zenéjét Hellai Jenő versre szerezte Kacsóh Pongrác. Utána kb. 22.25: Hírek stb. Majd kb. 22.45: Len Baker jazz-zenekara.

Hétfő

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.15: Hírek. 10: „Ritkaságok és erek lyék”. (Felolvasás). 10.40: „A technika, mint orvosság”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Budai György cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Weidinger Ede szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkfőlörája: „Diáknapló egy szentföldi utazásról”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Maróthi Magd. énekel zongorakísérettel; műdalok, operatársulat. 17.40: „Repülők és tankok harcra”. Juller Ferenc előadása. 18.20: Eduardo Bianco argentinai tangózenekara. 19.20: „Aladdin doktor”. Vécsey

Leó kis regénye. 20.20: A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara; szórakoztató zene. 21.40: Hírek, stb. 22: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel. 23: Dr. Fritz Lachmann németnyelvű előadása. 23.15: Takács Jenő zongorázik; komoly zene.

Kedd

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.15: Hírek. 10: „Mikes Kelemen törökországi leveleiből”. (Felolvasás). 10.40: „Kuruc versek”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Gézy-Fuzekas Klára zongorázik, Fekete Pál énekel zongorakísérettel. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Aszszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). 16.45: Időjelzés, stb. 17: Kalmár Rezső—Balázs László szalonkvintettje; szórakoztató zene. 17.45: Francia nyelvtanítás. 18.15: Újpesti Dalkör; karénekel. 19.10: „A fiúmel csapa”. Leó-frost Gyula egy. rk. tanár előadása. 19.45: „Rádió a rádióról”. 20: Nagy Izabella és Cselényi József magyar nótákat énekel. Kíséri Magyarai Imre cigányzenekara. 21.20: Hírek, stb. 21.40: A Mándits jazz-zenekar. Közben kb. 22: Időjárásjelentés. 22.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; Grieg-hangverseny.

Szerda

10

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.15: Hírek. 10: „Régi elmélkedés a gazdaságról”. (Felolvasás). 10.40: „Légi-háború a film számára”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Hanglemezek; táncdalok. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkfőlörája: „A hamburgi kis muzsikás”. 16.45: Időjelzés stb. 17: Közzé Antal cigányzenekara. 18.15: „A kirakat művészete”. Urbányi János dr. előadása. 18.45: Zenekari Hangverseny; szórakoztató zene. 19.30: Munkásfőlöra. 20.05: A bécsi rádióállomás közvetítése: A bécsi filharmónikusok hangversenye,

Wagner-est. Vezényel Toscanini. Utána kb. **22.10:** Hírek stb. **22.30:** Aradi Far-
kas Sándor cigányzenekara. **23.20:** Be-
rend Endre jazz-zenekara.

Csütörtök 11

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek
9.45: Hírek. **10:** „Petőfi és Kazinczy uti-
leveleiből“. (Felolvasás). **10.40:** „Egy-
szerű és tartós gyermekruhák“. (Felol-
vasás). **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli
harangszó stb. **12.05:** Állástalan Zenészek
Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene.
Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjel-
zés stb. **13.30:** Bárdos Alice hegedül.
Layer Mária énekel zongorakísérettel.
14.40: Hírek, piaci árak. **16:** „Októberi
ételreceptek“. Vizváry Mariska előadása.
16.45: Időjelzés stb. **17:** „A mákszár
ipari hasznosítása és értékesítése“. Czako
Zoltán dr. miniszteri osztálytanácsos
előadása. **17.35:** Tánccalok. **18.20:** Angol
nyelvtanítás. **18.50:** Rigó Janesi
cigányzenekara. **19.40:** „Va-
dászok előre“. Szalay László előadása.
20.10: Ornella Puliti Santoliquido zongo-
rázik; komoly zene. **20.55:** Kis szinpad.
„Coronel“. Hangjáték. Costa du Rels öt-
lete nyomán írta: Botkay Károly. **22.10:**
Hírek stb. **22.30:** Budapesti Hangver-
seny Zenekar: baletzene. Közben kb.
22.50: A rádió külügyi negyedórája.

Péntek 12

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
9.45: Hírek. **10:** „Időszerű apróságok“.
(Felolvasás). **10.40:** „Ifjusági közlemé-
nyek“. (Felolvasás). **11.10:** Vizjelzőszol-
gálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:**
Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjel-
zés, stb. **13.30:** Országos Postászenekar;
szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci
árak. **16:** A rádió diákkézlőrája: „Vergi-
lius egy napja“. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:**
Az ezerarcú növény: „A kaktusz“. From-
mer István előadása. **17.35:** Türr István

fuvalázik, zongorakísérettel. **18.05:** Sport-
hírek. **18.20:** Gödöllői Vidék Jóska ci-
gányzenekara. **19.20:** Massány Ernő dr.
főmeteorológus felolvasása a Meteoroló-
giai Intézet munkájáról. **19.50:** Tarka-est.
Rendező: Bánóczy Dezső dr. **22:** Hírek,
stb. **22.15:** Eduardo Bianco argentinai
tangózenekara. **23.05:** Bura Sándor ci-
gányzenekara.

Szombat 13

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
9.45: Hírek. **10:** „A külföld mondavilágá-
ból“. (Felolvasás). **10.40:** „A mai lakás
faliképel“. (Felolvasás). **11.10:** Vizjelző-
szolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:**
Az államrendőrség fuvószenekara; szóra-
koztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek.
13.20: Időjelzés, stb. **13.30:** Lakatos Fló-
ris cigányzenekara. **14.40:** Hírek, piaci
árak. **16:** „Ezermester-műhely“. Harsá-
nyi Gizi előadása. **16.45:** Időjelzés, stb.
17: Bertha István szalonzzenekara, **18.10:**
„Műszaki kérdések a rádió körül“. Zaka-
riás János előadása. **18.40:** Revere Gyula
hárfázik. **19.10:** „Kaland a hallgatás
tornyában“. Supka Ferenc indiai utiraj-
za. **19.45:** Budapesti Hangverseny Zene-
kar. Közreműködik Szabó Lujza (ének).
Operettnyitányok Offenbachtól Lehárig.
21.15: Hírek stb. **21.35:** Hanglemezek;
tánccalok. Közben kb. **22:** Időjárásjelen-
tés. **22.40:** Kurina Simi cigányzenekara.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, október 7, délután 15.05—
15.45: Ének zongorakísérettel. — **Hétfő,**
október 8, este 19.25—20.10: Műdalok,
tánccalok, nóták. — **Kedd, október 9,**
délután 18.20—18.40: Jazz. — **Szerda, ok-**
tóber 10, este 20.15—20.50: Felolvasás
21.30: Hírek. — **Csütörtök, október 11,**
délután 17—17.30, Hanglemezek. — **Pén-**
tek, október 12, délután 17.05—18.15:
Szórakoztató zene. — **Szombat, október**
13, délután 18.15—18.35: Hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7